

► रविवार दि.११ मे २०२५

आपला महाराष्ट्र

www.aplamaharashtra.in

बहुर

► **ऋचा सुनील पारेख**

पुणे, मो.९९३०१२१४९०

एक प्यारासा गांव, उसमे पीपल की छाव. छाव में आशियां था, एक छोटा जहाँ था. छोडकर गांव को उस घनी छाव को शहर के हो गये है भीड में खो गये हैं....

गावावर प्रेम करणाच्या प्रत्येकाच्या ह्रदयात ह्या ओळी वास्तव्य करून असतात.'गाव 'हे नावच मुळात मनाचा ठाव घेतं. माझं गाव धुळे. धूळ असली तरी मस्तकी लावण्यासारखी.. आई एकविरेचा उंबर, गाईच्या गोठ्यातला हंबर, लहानमोटया घरातले झुम्बर, आणि गर निळाशार अंबर, सगळंच वैभव हे माझ्या गावचं!वागदेवता मंदिर, राजवाडे संशोधन मंदिर, ही तर साहित्यिकांची मांदियाळी. साने गुरुजी, विनोबा भावेंच्या चरणकमलांनी पवित्र झालेल्या त्या भूमीची धूळ आम्ही चंदनलेप समजतो. जगण्याच्या वाटेवर, प्रत्येक महमदपूर 'आहे असे म्हटले आहे.१८१८ मध्ये इंग्रजांनी मराठ्यांना हरवून धुळे ताब्यात घेतले. धुळे हे लहानसे खेडे होते. इंग्रजांचा प्रतिनिधी म्हणून कॅप्टन ब्रिज धुळ्यात आला. त्याने धुळे हे संयुक्त खान्देशाची राजधानी म्हणून वसवायचं ठरवले. त्यावेळी धुळे, जळगाव, नंदुरबार, बऱ्हाणपूर खान्देश म्हणून ओळखले जाई. ब्रिजने लष्करी छावणीची आखणी केली होती. त्यामुळे जुन्या कागदपत्रावर 'छावणी 'उल्लेख मिळतो. समानांतर आडव्या उभ्या रेषेत असलेल्या गलत्यामुळे धुळे शहर चंदीगढ पाठोपाठचे आखीव रेखीव शहर आहे.

काही लोक धुळे शहराच्या रचनेचे श्रेय सर श्री. विश्वेश्वरैय्या यांना देतात. सर विश्वेश्वरैय्या यांनी साक्री तालुक्यात दातातीं येथे पांझरा नदीच्या खालून ३००फूट लांबीचा सायफण पद्धतीचा कालवा १३०वर्षांपूर्वी बांधला जो आजही कार्यरत आहे. एखाद्या जिल्ह्याचा सांस्कृतिक इतिहास म्हणजे काय? तसे पाहिले तर 'संस्कृती 'या

शब्दाची नेमकी अचूक व्याख्या करणे हे कठीण काम वाटते. संस्कृती समाजाच्या रूढी, परंपरा, मान्यता, विश्वास, कला, विज्ञान, धर्म, आचारविचार पोशाख या सर्वांचा परिपाक म्हणजे संस्कृती. माझा गाव किंवा माझ्या खान्देशाची संस्कृती थोडक्यात प्रस्तुत करावी इतकी ती छोटी नाही आणि थोडक्यात तिला स्पष्ट करू इतकी मी मोठी नाही. तरी हा संक्षिप्त प्रयास....

धुळ्याच्या सांस्कृतिक वैभवात प्रथम स्थान येतं ते 'खान्देश कुलस्वामिनी एकविरा देवी'चे. पांझरा नदीकाठी एकविरादेवीचे भव्य मंदिर आहे. एकविरादेवी परशुरामची आई. परशुराम तिचा एकमेव पुत्र म्हणून तिला 'एकविरा 'म्हणतात. हे पाचवे शक्तिपीठ मानले जाते. इथल्या सर्व ग्रामदेवता विदर्भ कोकणापेक्षा वेगळ्या

आस्थेचा भाग आहे. इतिहासाचार्य राजवाडे यांचा धुळ्यात १९२६ मध्ये मृत्यू झाला.१९२७ ला धुळ्यात राजवाडे संशोधन मंडळाची स्थापना झाली. ज्यात पाच हजार मोडी हस्तलिखिते, पोथ्या, ग्रंथ, बखरी, छत्रपती शिवाजी महाराजांची दुर्मिळ पत्रं, शाहू महाराज, बाजीराव पेशवा, सवाई माधवरावांची पत्रे उपलब्ध आहेत. वागदेवता मंदिराला तर लोकमान्य टिळक, महात्मा गांधी, इंदोरच्या महाराणी, अरविंद घोष, विनोबा भावेंनी भेटी दिल्या आहेत.

भारताचे अग्रगण्य शिल्पकार श्री. राम सुतार धुळ्याचे वैभव.जगप्रसिद्ध अजिंठा वेरूळलेण्यातील काही खराब झालेल्या लेण्यांची डागडुजी करण्याची जवाबदारी सुतार यांना सोपवण्यात आली. मुळच्या शिल्पाचे सौंदर्य आणि नजाकत अत्यंत

धुलिकापड्डनम्

आहेत. डॉगराळ भागाची जीवनपद्धती व मैदानी भागाची जीवनपद्धती यांची येथे सरमिसळ झाली असल्यामुळे या ग्रामदेवतांचे स्वरूप वैशिष्ट्यपूर्ण आहे. तसेच बालाजी आणि रथयात्रा हा धुळ्याच्या सांस्कृतिक परंपरेचा अविभाज्य घटक मानला जातो. घटस्थापना ते दसरा दहा रात्री देवांची विविध वाहने (वाघ, गरुड, मोर, नाग, घोडा)यांची छोटया रथातून मिरवणूक काढली जाते. शहराचे मानबिंदू असलेले गांधी तत्वज्ञान मंदिर, राजवाडे संशोधन मंडळ फार पूर्वीपासून सातत्याने करत असलेल्या संशोधनपर लिखाणाची प्रसिद्धी आणि वस्तूसंग्रहालय व ग्रंथालय यामुळे विशेष आदराचे स्थान लाभलेल्या संस्था आहेत.समर्थ वागदेवता मंदिर आणि त्याचे अभिमानास्पद कार्य धुळे शहराचा मानबिंदू आहेत. गांधी तत्वज्ञान मंदिर ही संस्था शिवाजीराव भावे यांच्या दीर्घकाळातील वास्तव्यामुळे आणि त्यांनी अत्यंत निरलसपणे केलेले बौद्धिक मार्गदर्शन लिखाण यामुळे विशेष

काळजीपूर्वक जपून त्यांनी हे काम पूर्ण केले. गुजरातमधील स्ट्रेच्‌्यू ऑफ युनिटी १८२ मीटर उंचीच्या पुतळ्याचे ते शिल्पकार आहेत. त्यांना पद्मभूषणने सन्मानित करण्यात आले. तसेच हिंदीचे साहित्यिक डॉ. मु. ब. शाह (माझे बाबा) धुळ्याचे ज्ञानशिखर. युवकांच्या समस्या सोडवण्यासाठी 'छात्रभारती 'ची स्थापना केली.'साने गुरुजींचे स्वप्न' आंतरभारती संस्था सुरू केली. सतत तीन वेळा हिंदी साहित्यासाठी राष्ट्रीय पुरस्कार घेणारे ते एकमेव खान्देशी साहित्यिक आहेत. धुळ्याच्या सांस्कृतिक क्षितिजावर एक तारा उगवला त्याचे नाव पंडित श्रीपादराव नाईक. सुप्रसिद्ध गायिका अनुराधा मराठे त्यांच्या शिष्या. सरांनी सर्वप्रथम 'आदर्श संगीत विद्यालय 'स्थापन करून खान्देशांत 'गान परंपरा विकसित केली. आज देशभरात त्यांचे शिष्य आहेत. धुळ्याच्या मनोरंजन संस्थेने नाट्य क्षेत्रात आपला जम बसवला.श्री. रावसाहेब गरुड, मु. ब. शाह, सुरेश भतवाल, सविता नेने, यादव

ओळींचं पत्र लिहिता येत नाही. पाकिटावर पत्ता कुठल्या क्रमानं लिहितात,ते माहिती नाही. फार तर गणपती स्तोत्र, रामरक्षा,मारुती स्तोत्र येतं. पण, महिषासुरमर्दिनी स्तोत्र, पांडुरंगाष्टक, भगवद्गीतेचे अध्याय, प्रज्ञाविवर्धन स्तोत्र, आदित्यहृदय स्तोत्र येत नाही. मनाचे श्लोक येत नाहीन, करुणाष्टके ठाऊक नाहीत. संपूर्ण वन्दे मातरम् सुद्धा ठाऊक

निवडता येतं का? हॉट प्रेस ऑईल आणि कोल्ड प्रेस ऑईल यात फरक काय असतो? पाम ऑईल म्हणजे नेमकं काय? वनस्पती तूप म्हणजे काय? कोलेस्टेरॉल म्हणजे काय? हेही कुणाला सांगता येईना....! घरातल्या सगळ्यांच्या कपड्यांना इस्त्री करता येते का? उभी इस्त्री आणि आडवी इस्त्री म्हणजे काय? वॉशिंग मशीन न वापरता कपडे धुता

आपली जगण्याची गुणवत्ता फक्त पैसा कशी ठरविणार?

नाही.

आपत्कालीन परिस्थितीत काय कराल? असं विचारलं, तर तेही सांगता येईना. म्ब्युलन्स कशी बोलवाल? गॅस सिलेंडर लिकेज असेल तर काय कराल? कृषी लिफ्ट मध्ये अडकलं तर काय कराल? सुपीसीटीव्ही फुटेज पाहता येतं का? ऑफलाईन रेल्वे रिझर्व्हेशन करता येतं का? बँकेत चेक भरता येतो का? वीजबिल वाचता येतं का? पुण्यात बस ने फिरता येईल का? धान्य

येतात का? शाळेतला डबा स्वतःचा डबा स्वतःला घासून ठेवता येतो का?

शर्टाचं बटण तुटलं तर लावता येतं का किंवा उमसवला तर टाके घालता येतात का? गिफ्ट पॅक करता येतं का? कोऱ्या कागदांची वही शिवता येत का? भाज्या निवडता, चिरता येतात का? कंपोस्ट खत करता येतं का? फोडणी करता येते का? दह्याचं विरजण लावता येतं का? ताक करता येतं का? लोणी कढवता येतं का?

खैरनार, प्रा. शेणोलीकर, रंजना खैरनार, प्रा. अनिल सोनार हे सगळेच आधारस्तंभ! लोकप्रिय दिग्दर्शक श्री सचिन गोस्वामी, कराओके किंग श्री. अरविंद पिंगळे, प्रसिद्ध गायिका मनीषा जोशी,पूर्वाश्रमिची मनीषा पवार(आमचे बालमित्र व मैत्रीण)धुळ्याचेच आणि कुठल्याही परिचयाचे मोहताज नाहीत. अहिराणी भाषेला महाराष्ट्रात लोकप्रिय करण्याचे खरे श्रेय जाते ते श्री. विश्राम बिरारी काकांना! अतिशय अवीट गोडीची गाणी चालबद्ध करून त्यांची कन्या सौ. रुचिता बिरारी हिच्या खणखणीत आवाजात कॅसेट, आणि सी. डी. च्या माध्यमातून महाराष्ट्रभर लोकप्रिय केली इतकंच नाही तर अहिराणी सिनेमादेखील काढला.

कुठल्याही पद्धतीचा गवगवा न करता साने गुरुजींच्या जगाला प्रेम अर्पित मंत्राला अनुसरून सेवादलाचा ध्यास असणारे सेवादल सैनिक आ. स्व.शरद भानगावकर,आ. स्व. सुलभा भानगावकर, आ. स्व. अरविंद कपोले, आ. स्व. दशरथ तात्या, (काही नावं विस्मरणात गेली) आ. शरद कांबळे, आ. गिरीश भाई शाह, श्री. नितीन माने. आणि समस्त सेवादल सैनिकांचे कार्य मानाचा मुजरा करण्यासारखे आहे.

भारताचा चौथा स्तंभ म्हणजे पत्रकारिता! धुळ्यात अनेक झुझार पत्रकार होऊन गेलेत आणि अद्यापही ही परंपरा सुरू आहे. आ. स्व. कांतीलाल गुजराती, आ. स्व. भाई मदाने, स्व. अतुलभाई जोशी आ. गो. पी. लांडगे, आ. हेमंत मदाने, आ.रमेश दाणे, आ. दत्ता बागुल,आ.विकास कपोले, आ.आशुतोष जोशी, आ. पुवराज जैन, या सगळ्यांच्या लेखण्या म्हणजे झंझावात आहे म्हटलं तर अतिशयोक्ती ठरणार नाही! आवर्तून उल्लेख व्हावा असं मातीशीच ज्यांची नाळ जुळलेली होती असं म्हटलं तर वाक्यां ठरणार नाही असे आमचे आणि साऱ्यांचे लाडके दादा म्हणजे आ. स्व. वसंतराव ठाकूर! छात्रभरती अभियानासाठी जागा शोधताना हा दरियादिल माणूस एका क्षणात सांगतो च्या माझं शेत शिकार कसला करताय! राष्ट्रीय पारितोषिक विजेता चेतकरी ज्याने मातीचं सोनं केलां. पाणी अडवा पाणी जिरवा ही मोहीम काढली. त्यांनी पुढच्या पिढीला उपयोग होईल अशी अनेक माहितीपुर्ण पुस्तके लिहिली.

शब्द मर्यादेमुळे अनेक आदरणीय व्यक्ती आणि संदर्भ अक्षरारत लपून आहेत. ज्या गावची 'धूळ 'ही गाते, ते गाणारे धुळे गुणगुणत नाही राहिले तरच नवल!

मुगाची खिचडी करता येते का? असं विचारलं तर तेही येत नव्हतं. हे सगळं इतक्या स्पष्ट समोर आलं आणि त्याचीच अस्वस्थता मनातून जाता जाईना. मुलांच्या जडण-घडणीला जो सांस्कृतिक आधार असायला हवा,तो तयारच झाला नसल्याचं लक्षात आलं. वय वर्षे पंधरा-सोळा ते वय वर्षे बावीस-तेवीस या वयोगटात यातलं काहीही येत नसेल तर मामला गंभीर आहे, हे पालकांना जाणवून देणं गरजेचं वाटलं. फक्त भरभक्कम जाणांच्या मार्केलिट मिळवल्या आणि भरपूर पॅकेज मिळवलं म्हणजे आपलं आयुष्य परिपूर्ण झालं, असं होऊ शकत नाही, हे मुल आणि पालक या दोघांनाही लक्षात घ्यायला हवं....

बरं, शालेय अभ्यासात तरी उत्कृष्ट गुणवत्ता आहे का? तर पुष्कळदा तसंही नसतं. वर्षानुवर्षं मराठी ऐकून, वाचून, बोलून सुद्धा भेटलं, मिळालं, सापडलं यातला फरक कळत नाही. जर आणि अगर यातला फरक कळत नाही. मराठी बोलताना हिंदी इंग्रजी शब्द बेसुमार घुसवलेले असतात. देवनागरी लिखाणाबद्दल तर विचारायलाच नको. विज्ञानात पुस्तकी सर्किट डायग्राम येते, पण प्रत्यक्षात सर्किट तयार करता येत नाही. साधा सिलिंग मधला एलईडी बल्ब पण बदलता येत नाही. रात्री झोपण्यापूर्वी गॅस सिलेंडरचा नॉब बंद करता येत नाही. आखूड आणि तंग कपड्यांपेक्षा अंगभर शुद्ध सुती कपडे वापरण्याचं महत्त्व समजत नाही. जंक फूड मधला धोका लक्षात येत नाही. रोजच्या आयुष्यात प्लॅस्टिकचा वापर कसा टाळावा,हे कळत नाही. सिग्रलला थांबल्यावर दुचाकी बंद करावी, यातलं पर्यावरण महत्त्व कळत नाही. कापडी पिशवीचा वापर का वाढवायला हवा, हे समजत नाही. बाहेरून अन्न पारसल आणायला जाताना सोबत स्टीलचा डबा घेऊन जावा, गरम पदार्थ प्लॅस्टिक कंटेनर किंवा फॉइल मधून पारसल आणू नये, हे विज्ञान शिकणाऱ्या विद्यार्थ्यांना कळू नये? कृत्रिम शीतपेये कशी हानिकारक आहेत,हे कळत नाही. मग विज्ञानाचा नेमका अभ्यास ही मुलंमुली करतात तरी कशी? मग आयुष्य उत्तम जगण्यासाठीची सामाजिक, सांस्कृतिक, वैचारिक, भौवनिक, शैक्षणिक, पर्यावरणविषयक, वैज्ञानिक, आर्थिक आणि राष्ट्रीय चारित्र्य विषयक जीवनदृष्टी आहे का? ते सर्वांगीण जीवनपोषण आपल्या मुलामुलींना कसं मिळणार, कुठून मिळणार, कोण देणार ह्याचा विचार आपण केला आहे का? हे प्रश्न इतके लखूब समोर दिसल्यावर दोन महिन्यांपूर्वी आम्ही पालकांसाठी एक सत्र आयोजित (पान ६ वर)

भगवान बुद्धांचा उच्च-ध्येयतम जीवनमार्ग

आज बुद्ध पौर्णिमा! भगवान गौतम बुद्धांना मनःपूर्वक अभिवादन!! बुद्ध पौर्णिमेचं वैशिष्ट्य हे आहे की आजच्या दिवशी भगवान बुद्धांना ज्ञान-प्राप्ती झाली होती. या ज्ञानप्राप्तीत सर्वात महत्त्वाचे ज्ञान जर कुठले असेल तर ते म्हणजे दुःख मुक्तीचे.

नुकत्याच येऊन गेलेल्या वैश्विक महामारीने पुन्हा एकदा माणसाचा माज उतरवला आहे आणि हा धडा दिला आहे की मानवी जीवन अशाश्वत आहे; क्षणभंगुर आहे. त्यांनी निर्माण केलेला चंगळवाद काहीच कामाचा नाही. जगात शाश्वत आनंद निर्माण होण्याऐवजी दुःखाचा-वेदनेचा प्रकोप वाढीला लागला आहे. किंबहुना या दुःख-वेदनेमुळे जिवंतपणे माणसाला मरणप्राय यातना सोसाव्या लागत आहेत. त्याचं विज्ञान, त्याचा अनांठाई विकास आज भस्मासुरासारखा त्याच्यावरच उलटला आहे. त्राही मां म्हणत सर्वजण आपल्या घराकडे, आपल्या गावाकडे पळत सुटले आहेत. आपल्याच घरात आपल्याला अत्यंत केविलवाण्या पद्धतीने लपवताहेत; आपला जीव वाचवण्याचा प्रयत्न करताहेत.

आता वेळ आली आहे समग्र चिंतनाची; जीवनाकडे नव्या दृष्टीने बघण्याची; खऱ्या अर्थाने ज्ञानप्राप्तीची. तथागत म्हणायचे तेंच खरे आहे. यासाठी आपण भूत आणि भविष्यकाळाची स्वप्ने बघणे सोडून वर्तमानावर लक्ष देणं गरजेचे आहे. किंबहुना तोच सुखाचा मार्ग आहे. क्रोध हा आपल्यालातला सर्वात मोठा विकार आहे. आपल्याला त्याचीच शिक्षा भोगावी लागते. यासाठी कधीही क्रोधित होऊ नका. क्रोधित होण्याचा अर्थ आहे धगधगणारा कोळसा दुसऱ्याच्या अंगावर फेकणे पण त्यासाठी आधी आपल्या स्वतःला ही धग सहन करावी लागते. आपण नेहमी दुसऱ्यांवर संशय घेत असतो. आणि त्याचा प्रत्येक कृतीवर शका घेत राहतो. त्यामुळे आपण एकमेकांपासून दूर जात राहतो आणि आपल्यातली मैत्री संपुष्टात येते. जगातील आपसी राष्ट्रांनी याच पद्धतीने आपली मैत्री संपुष्टात आणली आहे.

आपल्यातल्या अहंकारामुळे नेहमी आपण युद्धाची भाषा करतो. दुसऱ्यांवर विजय प्राप्त करण्याची कामना बाळगतो परंतु खरे युद्ध हे माणसाने स्वतःशी केले पाहिजे; आपल्या स्वतःवर विजय मिळवला पाहिजे. असे जर आपण केले तर नेहमी आपलाच विजय होत राहील. जीवनात सर्वात महत्त्वाचे जर काही असेल तर ते सत्य. सत्य कधीही लपून राहत नाही. सत्याला केव्हाना केव्हा सामोरे जावेच लागते. सत्याच्या मार्गावरून चालणारा मनुष्य फक्त दोन चुका करू शकतो. एक म्हणजे सत्याचा मार्ग तो पूर्णपणे चालू शकत नाही आणि दुसरे म्हणजे तो चालायला सुरुवातच करत नाही. ध्येय-प्राप्तीचे ही असेच काहीसे आहे. तें प्राप्त होण्यापेक्षा ध्येय-प्राप्तीचा प्रवास योग्य झाला पाहिजे. विश्वात मनुष्य प्राणीच एक असा आहे ज्याला वाचा प्राप्त झालेली आहे. त्याला बोलता येतं. बोलता येतं म्हणून काहीही बोलण्यात काहीच अर्थ नसतो. हजारो शब्द उच्चारण्यापेक्षा असा एकच शब्द उच्चारवा ज्याने शांती प्राप्त होईल. हेही लक्षात ठेवल पाहिजे की विश्वात सर्वत्र वाईट हे वाईटाने समाप्त होणार नाही. वाईट संपवायचं असेल तर ते प्रेमाने संपवता येऊ शकेल. आपण हे लक्षात घ्यायला हवं की एक पेटलेल्या दिव्याने हजारो दिवे प्रज्वलित होतात परंतु तरीही दिव्याचा प्रकाश कधीही कमी होत नाही. याप्रमाणे प्रसन्नता, आनंद आणि प्रेमाचं असंच काहीसे आहे ते वाटण्याने वाढत असतात; कधीही कमी होत नाहीत.

वैशाख पौर्णिमेला जन्मलेल्या महात्मा गौतम बुद्धाने बुद्धत्व प्राप्त झाल्यानंतर लोन्कल्याणार्थ उन्मुख केले होते. बुद्धाचा धम्म मध्यम मार्ग मानत होता. सुखोपभोग आणि शरीरदंडण या दोन्ही गोष्टी त्याने नाकारल्या होत्या. स्वतःवर विजय मिळवावा. कामतृष्णेपासून मुक्त व्हावे. सुखासक्ती अधःपतनाकडे नेते. जीवनाच्या स्वाभाविक गरजांची पूर्ती करणे वाईट नाही. या पूर्तीमुळे मलिन विकार निर्माण होणार नाहीत याची मात्र काळजी घ्यायला हवी; असे त्यांचे म्हणणे होते. भगवान बुद्ध म्हणतात शरीर निरोगी ठेवायला हवे. याशिवाय मन सुदृढ आणि स्वच्छ ठेवता येत नाही. प्रज्ञेचा दीपही प्रज्वलित ठेवता येत नाही. ईश्वर वा आत्म्याशी धम्माचा कोणत्याही प्रकारचा संबंध नाही. कोणत्याही कर्मकांडाशी धम्माचा संबंध नाही. माणूस आणि माणसाचे माणसाशी असणारे या जगातील नाते हा धम्माचा मध्यवर्ती विषय आहे. माणूस हाच धम्माचा मुख्य मुद्दा आहे. माणूस दैन्य, दुःख आणि दारिद्र्यात राहत आहे. जगात दुःख आहे तेव्हा जगातून दुःख नाहीसे करणे हाच धम्माचा उद्देश आहे. माणसे जर पावित्र्य, सदाचरण आणि शील या मार्गांनी वागलीत तर जगातील दुःख नाहीसे होऊ शकते.

तथागतांचा धम्म म्हणजे काया, वाचा, मन निष्कलंक असणे हे जो शिकवतो तो धम्म होय. जीवहिंसा, चोरी, काममिथ्याचार, असत्य बोलणे या गोष्टी कामात बाधा आणतात. त्या टाळणे म्हणजे धम्म होय. निंदा करणे, कटू बोलणे, व्यर्थ बडबड करणे म्हणजे शिलाघात. यावर ताबा मिळवणे आवश्यक आहे. ज्याने ताबा मिळवला त्याला शील लाभ झाला असे म्हणता येते. माणसाच्या उच्चल जीवनासाठी बुद्धाने जी पंचशील सांगितलीत ती अतिशय महत्त्वाची आहेत. त्यात कोणत्याही प्राण्याला इजा न करणे, त्याची हिंसा न करणे, चोरी न करणे, व्याभिचार न करणे, असत्य न बोलणे, आणि मादक पेये न पिणे ही होत. तथागतांनी सदाचाराची मोठी आवश्यकता प्रतिपादन केली आहे. यासाठी अष्टांगिक मार्गाचा धम्माचार त्यांनी सांगितला. सम्यक दृष्टी, सम्यक संकल्प, सम्यक वाचा, सम्यक कर्मान्त, सम्यक आजीविका, सम्यक व्यायाम; सम्यक स्मृति आणि सम्यक समाधी. यासाठी शीलमार्ग महत्त्वाचा आहे. कारण शीलमार्ग म्हणजे सदगुणांचा मार्ग आहे. त्यांनी दहा सदगुण सांगितले. हे दहा सदगुण म्हणजे दहा पारमिता होत. त्या अशा- शील, दान, उपेक्षा, नेष्कर्म्य, वीर्य, शांती, सत्य, अधिष्ठान, करुणा आणि मैत्री. या सदगुणांचा अष्टांगमार्ग ईश्वराशी वा मोक्षाशी कुठेही संबंध जोडला नाही. तथागत भगवान बुद्ध निब्बान विचाराला महत्त्व देतात. निब्बान विचारात प्राण्यांचे सुख, जिवंतपणी संसारात मिळणारे सुख आणि विकारांवर ताबा मिळवणे महत्त्वाचे असते. निब्बान हा सामाजिक विचार आहे. सहजीवनाच्या सौंदर्याचा तो विचार आहे. सर्वच माणसांना उच्चल करणाऱ्या मानवी संबंधांचा तो विचार आहे. खुद्द बुद्ध तिच निब्बान म्हणजे निर्दोष जीवन असे म्हटले आहे. अष्टांग मार्ग हा जीवन निर्दोष करणारा विचार आहे; त्यामुळे अष्टांग मार्गांचे पालन करणे म्हणजे निब्बान ठरते. मृत्यू म्हणजे परिनिर्वाण होय तर मृत्यूपूर्वीचे उच्चल आणि निर्दोष जीवन म्हणजे निर्वाण किंवा निब्बान होय. बुद्धांनी तृष्णेच्या त्यागाला धम्म असे म्हटले (पान ६ वर)

रामराम हो मंडई रामराम, आजना ईसय बट्टास्लेच आवडी असाच शे , कारन माले संगीत आवडस नयी असा म्हननारा एकभी मानुस या जगमा कंदिल लींस्नी भी शोधा तरी सापडावं नयी. आनी ज्याले संगीत आवडस नयी तो म्हना मते मानुसच नयी . आनी मानुस काय मुका जित्राभस्ले भी संगीत आवडस हाई आपन देखतस, मंडई आपला भारतीय संस्कृतीमा संगीत आनी गानास्ले गहिरं महत्त्व शे . या संगीतनी आनी गानास्नी सुरुवात आपन जनमताच व्हई जास , आपला जनमाना पहिलेच व्हई अस म्हनं तरी हरकत नयी .

आपला जन्म व्हाताच आपन रडाले ला-गतस, तो आपला टह्याSSS टह्या SSSS ना आवाज ऐकीस्नी मायले आनन व्हस आनी ती आपुनले शांत कराना गुंता एक अंगाई गीत म्हनस , मायना लयबद्ध आवाज ऐकस्नी आपला जोगे आपली कायजी लेवाले कोनीतरी शे हाऊ भरोसा येस आनी

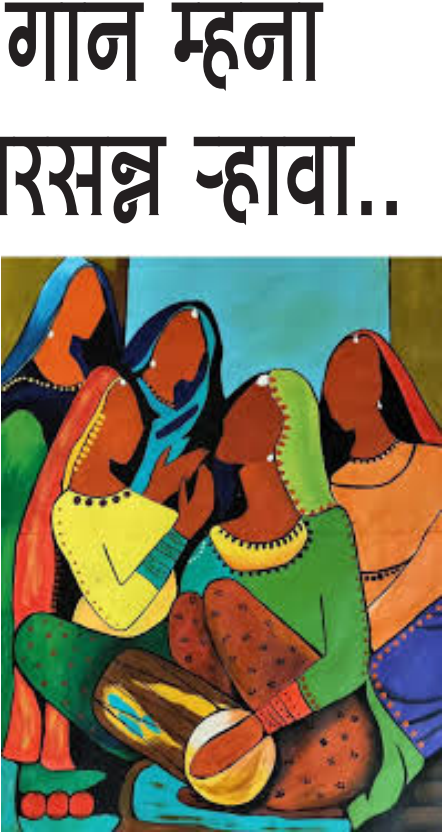
आवडतं एक गानं म्हना आनीं दिनभर परसन्न ज्हावा..

आपलं रडनं थांबस ,आपला भारतीय संस्कृतीमा असा एक भी परसंग नयी शे की त्यानावर गानं नयी शे अशी . कान टोचानं गानं , बास्रानं गान, वाढदिवस गान, लगननं गानं , होयीन गानं , रंगपंचमीन गानं , दिवायीन गानं, नवरात्रीनं गानं , गनपतीन गानं , पेरेमनं गानं , विरहनं गानं , देवना भक्तीनं गानं , आरती , पारायन, भागवत रसतानं गानं , श्लोक, स्तोत्र , यात ते मेन मेन परसंग शेतस मंडई , अजून बराच परसंग शेतस त्याना भी गाना आपन मोठा आननथुन म्हनतस . एवढंच काय मानुस मरावर भी रातभर जागरन करीस्नी भजनी मंडयवाला भक्ती गीत म्हनतस आनी आते ते अमरधाम पावोत गाना म्हनानी पध्दत चालु व्हेयल शे . सांगाना उदेश हाऊच की गाना , संगीत शिवाय आपलं जीवन पुरं व्होवुच शकत नयी . आपला जिवननं दुसर नावच गीत संगीत शे . मंडई आलपं कायीजना ज्या टोका पडतस त्याले भी एक ताल शे , आनी हावु ताल जरा भी कमी जास्त व्हयीना ते आपलं जिवननं गनित बिघडु शकस ,

पहिले रामपाहि्टामा गावमा वासुदेव गाना म्हनतं गाव जागाडाले ये , तो भुगयी नयी ते कृष्ण भक्तीना गाना म्हने आनी लोके त्याले दान देत . जसा जसा काय बदलना तसा तसा वासुदेव गायब व्हई गयात, आते टेपेकॉर्डर वर भक्ती गीते वाजतस. माध्यम बदलनं पन गीत संगीत ऐकानं बदलनं नयी . संगीतमा, गीतेस्ना शबदमा ईतली ताकद –हास की मानुस आपलं अस्तित्व ईसरीस्नी त्यानमा गुंग व्हई जास . झिंग झिंग झिंगाट हाई गान ऐकता बरोबर आपला पाय नकयत ठेका धरतस आनी आपुन नाचाले लागी जातस . गनपतीनी आरती सुरु व्हाताच आपुन दोन्ही हातेवरी

टाया वाजाले लागी जातस , जिना यहाँ मरना यहाँ इसके सिवा जाना कहाँ हायी गानं ऐकताच आपन अंतर्मुख व्हई जातस , मेरे देश की धरती सोना उगले, उगले हिरे मोती हायी गानं ऐकताच आपला मनमा देशप्रेमनी भावना जागृत व्हई जास . भारतरत्न लता मंगेशकर यास्नं ऐ मेरे वतन के लोगो ,जरा आँखें मे भरलो पानी जो शहिद हवे है उनकी जरा याद करो कुर्बानी हाई गान ऐकताच आपला भी डोया भरी येतसं .

मन वढाय वढाय उभा पिकातलं ढोर अरे संसार संसार जस तवा चुल्हावर ,आधी हाताले चटके मग मियते भाकर अरे रडता रडता डोये भरले भरले ,आसु सरले सरले आता हूंदके उरले ,आसु सरले सरले मले माझा विसावा ,असा आसवा बिगर रडु नको माझ्या जिवा या गानास्मा आपली बहिनाबाई चौधरी जिवननं तत्वज्ञान सांगी जास . दादून कंठ येतो जा लाडके सुखाने या धीरांभीर स्वर कानवर पडताच पोरले सासरले धाडनारा बापना डोया भरी येतस , आनी जिंदगी के सफर मे गुजर जाते है जो मकाम वो फिर नही आते हाई गान किशोर कुमार ना आवाजमा ऐकं ते आपुनले भी आपला सोबत व्हेयेल परसंगीन याद ई जास आनी आपुनभी भुतकायमा चाल्ना जातस. मंडई हायी बडी गीत संगीतच ताकद शे की आपुन

हसता हसता रडाले आनी रडता रडता हासाले लागी जातस.

मंडई भारतीय शास्त्रीय संगीतनी शास्त्र शुध्द निर्माती आपला ऋषीमुनी भरत मुनी यास्नी करेल शे , त्यास्नी आपला नाट्यशास्त्र या ग्रंथमा तपशीलवार बट्टा रागेस्नी माहिती लिखले शे , कोनता राग कसा म्हनाना ,कव्हय म्हनाना, कोनता स्वरना उच्चार कसा कराना हायी बडी माहिती त्यास्ने आपुनले या ग्रंथमा सांगेल शे . सारंग देव यास्नी भी संगीतना अभ्यास कसा कराना या बद्दल आपला संगीत रत्नाकर आनी संगीत पारिजात या दोन ग्रंथेस्मा करेल शे . मंडई शास्त्रीय संगीत हायी

एक दिर्घ साधना शे ती आपला जानता गुरुकडथुन शिष्यले शिखनी पडस . बादशहा अकबर ना दरबारात तानसेन नावना गायक व्हातात , या तानसेन नी ख्याती अशी होती की त्यास्नी जर राग मेघ मल्हार म्हनाले सुरुवात करी ते खरोखर पाऊस पडे आनी राग दिपक म्हनाले सुरुवात करी ते राज दरबारतना बट्टा दिवा आपोआप पेटी जायेत . मंडई आधुनिक विज्ञानही हायी सिध्द करेल शे की आपन जो भी शब्द उच्चारतस तो कोठेच जात नयी तो आठेच वातावरनमा –हास , या सिध्दांत नुसार भगवान श्रीकृष्ण नी जी गीता अर्जुनले युध्द भुमीमा सांगी ती संपूर्ण गीता जशीना तशी शोधाना प्रयत्न आपला शास्त्रज्ञ करी राहिनार.

शास्त्रीय संगीत शिकाडनारा गुरुन्मा घराना व्हातात , जसा आग्रा घराना, गाल्हेर घराना ,जयपूर घराना ,पतियाला घराना . या परतेक घरानानं एक खास अस वैशिष्टय व्हतं , स्वरेस्ना लय ताल म्हनानी खास पध्दत व्हती , आज भारतमा मोजकाच गुरू शेतस ज्यारस्ले शास्त्रीय संगीतनं ज्ञान शे ,पन जास्ले खरोखर शास्त्रीय संगीत शिकानं शे त्या शिकी राहिनार आनी आपली परंपरा जपी राहिनार .मंडई आजपावोत लाखो , करोडो गाना बनना व्हतीन पन आजभी गाना लिखानी त्या गानास्ले संगीत देवानी आनी त्या गाना म्हनानी परंपरा अखंडपने चालु शे आनी ती अशीच चालु राहनार शे .मंडई जवय करमनुकना साधने उपलब्ध नव्हतात तवय गानासन्मा मेफली रंगेत, उमरी गायन, ध्रुवपद गायन या गानाना परकार ऐकाले रसिक श्रोता रातभर जागेत आनी आपली मननी , काननी तृप्ती करी लेत . बालगंधर्व, मास्टर दीनानाथ मंगेशकर, मास्टर विनायक आनी असा बराच जेष्ठ श्रेष्ठ कलाकार रसिक श्रोतासं मनोरंजन करेत .

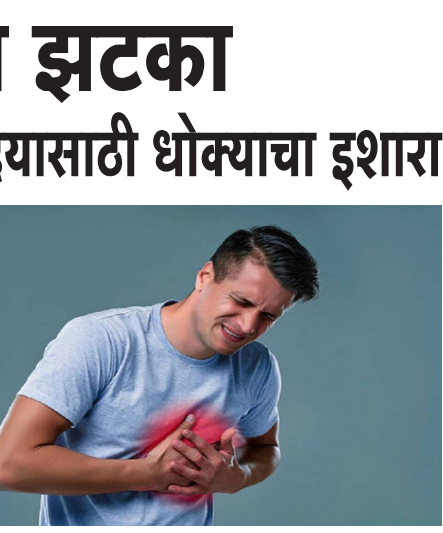
आपला संगीतमा परतेक वाद्यनी एक खास वयखं निर्मान करेल शे . ढोलकी आनी नालना टन ,टन टन टन ठेका ऐकताच आते लावनीले सुरुवात व्हयी हायी सांगी जास , तबलाना दुमंपाक दुपांक डुम ठेका आनी टायेस्नी किर्नकिन ऐकताच आते भजन सुरु व्हयी हाई आपुनले माहित –हास . टायास्ना तालबद्ध ठेका कव्वालीनी याद करी जास . सारंगीना सुरु ऐकताच आते मुजरा गीत लागी हायी आपुनले समजी जास .आनी बासरीना मंत्रमुग्ध करानारा सुरु कानवर पडताच आते गवयनं नयी ते एखादं कृष्ण भक्तीगीत ऐकाले भेटी अस आपनं वयखी लेतस .

मंडई आपलं आवडत संगीत ऐकताच आपला मनले शांती मियस आनी आपलं मन परसन्न व्हई जास . संगीतनी हायी किमया देखीस्नी आधुनिक संगीत थेरपी शास्त्रज्ञस्नी शोधी काडी , या थेरपीमा काही विशिष्ट आजारी लोकेस्के संगीत ऐकाडीस्नी त्यास्नावर चाणकर करतस आनी त्या आजारी लोके चाललाभी व्हई जातस . गायत्री मंत्रमा इतली शक्ती शे की गायत्री मंत्र उच्चारन करताच आपल्या शरीरमातील असंख्य नसा प्रभावित व्हई जातीस, आपला शरीरमातील रक्त प्रवाह उर्जेजीत व्हई जास , रक्तमा ऑक्सिजन परमान वाढी जास आनी आपुनले एकदम ताजतवानं वाटाले लागी जास , परसन्न वाटाले लागी जास .मंडई गीत संगीतना माध्यमातून आपन आपल्या भावना व्यक्त करीस्नी समोरला व्यक्ती पावोत पोहचाडु शकतस आनी समोरला मानुसनी मनस्थिती काय शे हाई आपुनले माहिती पडस . चला मंग आपलं आवडत एक गानं म्हना आनी दिनभर परसन्न –हावा . भेटून पुढला रविवारले तो पावोत बट्टा कान्हदेशी धनगोतले म्हना रामराम!

धोका निर्माण करते. शरीराचे तापमान वाढल्यामुळे हृदयावर अतिरिक्त ताण येतो. परिणामी छातीत दुखणे, धाप लागणे किंवा अनियमित हृदयगती अशा समस्या निर्माण होऊ शकतात. अशा परिस्थितीत वेळ न घालवता डॉक्टरांचा सल्ला घेणे आवश्यक असते. उष्णतेचा आणखी एक मोठा धोका म्हणजे इम्युनिटी (प्रतिकारशक्ती) कमी होणे. यामुळे डेंग्यू, चिकनगुनिया, मलेरिया यांसारखे ताप येण्याची शक्यता वाढते. लहान मुलांमध्ये मेंदूज्वर (encephalitis) सारख्या आजारांचीही शक्यता असते. हे ताप खूप वेगाने वाढत असल्याने, यामध्ये उलट्या, मांड्या आखडणे, झोपेचा अती त्रास यांसारखी लक्षणे दिसू लागतात.

या धोक्यांपासून बचाव करण्यासाठी काही सोपे उपाय महत्त्वाचे ठरतात. सर्वप्रथम, शरीरातील पाण्याची कमतरता होऊ नये यासाठी दिवसात किमान ८ ते १० ग्लास पाणी पिणे गरजेचे आहे. जटड, लिंबूपाणी, ताक, नाटळपाणी यांचा वापर करून इलेक्ट्रोलाइट्सची पाठळी योग्य ठेवावी. दुपारी ११ ते ५ या वेळेत शक्यतो बाहेर पडणे टाळावे. पांढऱ्या, सैलसर आणि सुताच्या कपड्यांचा वापर करावा. डोकं झाकून ठेवावं – टोपी किंवा छत्रीचा वापर अत्यंत उपयुक्त ठरतो. थंड व पाण्याची मात्रा असलेले पदार्थ जसे की फळांचा रस, काकडी, कलिंगड यांचा आहारात समावेश करावा. जर कुणाला सतत ताप येत असेल, उलट्या, बेशुद्धावस्था, छातीत दुखणे किंवा श्वास घ्यायला त्रास होत असेल, तर वेळ न घालवता जवळच्या डॉक्टरांचा सल्ला घेणे अत्यावश्यक आहे. विशेषतः ज्यांना आधीच मधुमेह, बीपी किंवा हृदयरोग आहे, त्यांच्यासाठी उष्णतेची लागट अधिक घातक ठरू शकते.

उष्णतेच्या या काळात शरीराची काळजी घेणे ही प्रत्येकाची जबाबदारी आहे. योग्य खबरदारी, समतोल आहार आणि वेळेवर उपचार यामुळे आपण उष्णतेच्या या संकटातून सुरक्षित राहू शकतो.

उष्णतेचा झटका मधुमेह, रक्तदाब आणि हृदयासाठी धोक्याचा इशारा

दार देखील उघडतो. एप्रिल ते जून या कालावधीत जेव्हा तापमान ४३ अंश सेल्सियसच्या पलीकडे जाते, तेव्हा व्हॉर्री थ्रीश किंवा उष्णतेची लागट अशी स्थिती उद्भवते. ही लागट केवळ अस्वस्थता नव्हे, तर अनेक गंभीर आजारांना निमंत्रण देणारी असते. विशेषतः मधुमेह, उच्च रक्तदाब, हृदयविकार आणि मेंदूज्वर यांसारख्या आजारांनी ग्रस्त रुग्णांसाठी ही वेळ अतिशय धोकादायक ठरू शकते.

शरीराचे तापमान नियंत्रणातील यंत्रणा कोलमडते. सतत घाम येण्यामुळे शरीरातील पाणी आणि क्षार कमी होतात, ज्यामुळे डिहायड्रेशन होतो. त्यामुळे थकवा, चक्कर येणे, डोके गरारणे यासारखी लक्षणे सुरू होतात. काही वेळा ही स्थिती Heat Stroke मध्ये रूपांतरित होते, जिथे

जाऊ शकते. काही वेळा औषधांच्या प्रभावातही फरक पडतो. उच्च रक्तदाब असणाऱ्या रुग्णांमध्ये देखील रक्तदाब कमी होण्याची शक्यता वाढते. अशावेळी चक्कर येणे, थकवा जाणवणे, किंवा अचानक बेशुद्ध होणे यांसारख्या घटनाही घडतात. हृदयविकार असलेल्या रुग्णांना उष्णता अजूनच

निरोगी रहायचे असेल तर निःस्वार्थ नाते जपा!

मला कशाची अपेक्षा नाही हे वाक्यच मुळात चूक आहे . माणसं देवासमोर रुपया ठेवून लगेच खडीसाखर घ्यायला हात पुढे करतात . त्यामुळे अपेक्षा नाही असा माणूस या जगात नाही . अपेक्षा करत असताना मात्र समोराचा माणूस ती पूर्ण करू शकतो का याची मात्र खात्री करावी . आपली जशी पाच बोटं तुपात नसतात तशीच समोरच्या माणसाची सुद्धा नसतात . कमी प्रत्येकाला आहे .. कोणाला पैशाची आहे , कोणाला जागेची आहे , कोणाला भावनांची आहे , कोणाला शारीरिक ताकदीची आहे , कोणाला मरुष्य बळाची आहे , कोणाला प्रेमाची आहे वगैरे .. समोरच्या कडे भरपूर आहे या मानसिकतेतून आधी बाहेर पडा

.भरपूर असणाऱ्याला खर्च सुद्धा भरपूर असतात . त्याच्या परजा असतात , प्रंच असतो , अडचणी

असतात .. त्या सोडवायला आपण असतो का ? ज्या झाडाला आपण खत पाणी घातलेच नाही , त्या झाडाची फक्त फळे आपल्याला मिळावी म्हणून अपेक्षा का बाळगायची ? दुःख आणि अपेक्षाभंग इथेच होते ! निरोगी रहायचे असेल तर निःस्वार्थ नाती जपा! ! माझी एकच अपेक्षा आहे बाबा , समोर याल तेव्हा जर शब्द गोड बोला ! ही एकमेव अपेक्षा ठेवा ... डिप्रेशन ची गोळी मागे लागत नाही !!

—वैद्य अंकुर रविकांत देशपांडे
एम डी (आयुर्वेद)
आरोग्य मंदीर (सांगली - पुणे)
७२७६३३८५८५

रविवार दि.११ मे २०२५

बाबासाहेब पुरंदरें लीलाताई पटवर्धनांशी विवाहबद्ध झाले.त्याप्रसंगी नवदाम्त्यास काव्यरूप आहारे करण्याचीअविस्मरणीय व उत्कृत कल्पना अत्र्यांच्या डोक्यात आली नसती तरच नवल. मिलनोत्सुक नवदाम्पत्याच्या मनातील परस्पर आतुरतेला छेद देणारा दीर्घ विवाहविधी त्यात होणारा अतिविलंब याचे अत्र्यांनी अत्यंत मिश्रकील व भावप्रधान वर्णन करून शेवटी संसारीक जीवना विषयी योग्य मार्गदर्शन केले.आपण मनसोक्त, स्वच्छंदी जगू नये यासाठी नको ते नितीनियम सांगून आपले जीवन रसहित करण्याची शक्ती आपल्या पारंपारिक विचारसरणीत मोठ्या प्रमाणात आहे. पण त्याला छेद देऊन स्वच्छंदी जीवन नवदोंपत्याने कसे जगावे?या प्रश्नाचे उतर त्यांनी आपल्या विनोदी काव्यशैलीत दिले.

आनंदाची व सर्व सुखाची जीवित ही खाण। हसेल आणि जलल त्यास नच कसली वाण । हा कलंदर जगण्याचा मंत्र आ.अत्रे उर्फ केशव कुमारांनी दिला आहे. आणि सांगतो अखेर एकच,भांडणतंटा जरि झाला कधि तरि तो घ्यावा प्रेमाने मिटला । आरंभी येतिल

विनोदी काव्यनिर्मिती साहित्यातील आनंदानुभूती

अडथळे! जो वरी न हलला,सर्दनि पाळणा--- नवदाम्पत्यासाठी एक विनोदी कविता करून केशवकुमारांनी अगदीच धमाल उडवून दिली.शिवाय विवाह प्रसंगी अशा कवितांचे वाचन,मंगलाष्टकाच्या चालिवर गायन हा सर्व उपस्थिंतासाठी एक सुखद अनुभव होता. तत्कालिन ज. के. उपाध्ये यांची मूळ प्रवृत्ती गंभीर काव्यनिर्मितीची,पण त्यांनी काही अशी विनोदी काव्यनिर्मितीचा यशस्वी प्रयोग केला. कुरूक्षेत्रावर श्रीकृष्णांनी आत्मविश्वास गमावून भाव विवश झालेल्या अर्जुनास गितोपदेश केला.तो अगदी ग्राभ्य भाषेतून,त्यातून जी विनोदनर्मिती झाली.ती वाचून वाचकांचे भत्राट मनोरंजन त्यावेळी झाले. आजही झाल्याशिवाय राहणार नाही.त्या कवितेतील काही भागाचा इथे आपण आस्वाद घेत आहोत.

पार्थ म्हणे ऋषिकेशी । या युद्धाची ऐशीतैशी । बेहत्तर आहे मेलो उपाशी । पण लढणार नाही समोर सारेचे बेटे जावाई । बाप,दादे आन् काके । त्यांच्यासोबत लढू कसा?त्यांना मारू कसा? लढाई असते का सोपी ? मारे चालती कापाकापी । कित्येक लोकाचे संतापी । मुंडेकही छाटती ॥ बायका बोंबलती घरी । डोंई जोडून करितो खापरी चालं चालं कृष्णा माघारी। सोड पिच्छा युद्धाचा ॥अर्जुनाचा असा अस्मानघातकीपणा पाहून कृष्णाला भयंकर संताप आला. त्या संतापाच्या भारात त्यांनी अर्जुनाला पुढील शब्दात तंबी दिली. कृष्ण म्हणे अर्जुना । हा कोठला बायलेपणा !पहिल्याने तर टणाटणा । उडत होतास लढाया ॥ मारे रथावरि बैसला । शंखध्वनी काय केला । तू बेट्या मूळचाच ढिला । पूर्वीपासून जाणतो तुला !परि आता तुड्या बापाला सोडणार नाही बच्चमजी ॥

अर्जुनातील साहस जागे करण्यासाठी कृष्ण पुढे क्रोधित होऊन म्हणतात. अहाऽहाऽरे... ! भागूबाई ! म्हणे मी लढणार नाही !बागड्या भरा की रडूबाई । मग बसा दळत काही ।!कृष्ण अर्जुनातील रणवीर जागा करण्यासाठी त्याला खूप अपमानास्पद बोलतो पण अर्जुन बर्फाच्या गोळ्यासारखा थंडगार आहे.तो पुढे म्हणतो:- अर्जुन म्हणे जा हरी । आता कटकट पुरे करी दहादा सांगितले तरी । हेका तू असा करी?।। तरी अर्जुनात काहीच बदल नाही.तो तटस्थ आहे. तो जागचा हलायला तयार नाही. ऐसे बोलून अर्जुन । दुर फेकी धनुष्यबाण । खेटरावाणी तोंड करून । मटकन मारली बैसला ।। अशी बोलीभाषेली उपाध्येंची कविता मराठी काव्य प्रांतातील उत्तम कविता म्हणून गणल्या गेली.अशा अटीतटीच्या प्रसंगावर विनोदी काव्य प्रसविणे शक्य आहे.हे ज्या कालावधीत विनोदी काव्यास साहित्यात फारसे स्थान नसताना उपाध्येंनी केलेले धाडस लोक प्रिय झाले.अर्थात विसाव्या शतकातील कृष्ण आणि अर्जुन नावाचे व्यक्ती डोळ्यासमोर ठेऊनच त्यांनी ही रचना केली असावी यात संदेह नाही. एक दिवाणा आपल्या प्रेयसीवरील प्रेम सिद्ध करण्या साठी दरोज एक गुलाबपुष्प तिला देतो.कित्येक दिवस त्याचा हा अर्खडित उपक्रम नेटाने सुरूअसतो. आपल्या तपस्शेला कधीतरी फळ येईलच.हा आशा- वाद त्याच्या जगण्याला बळ देतो.पण शैवटी फल- निष्पत्ती काय?निश्चय पक्का करून तो एकदा तिला म्हणाला, मी एवढ्या दिवसापासून तुझी मोनोमन पूजा करतोय.माझ्या मनातील प्रेम तुला कळत नाही का?माझी सर्व गुलाबपुष्प वाया

गेली की काय?अशी शंका प्रेमवीराच्या मनात निर्माण होते.त्यावर प्रेयसी म्हणाली,छे.. छे...एक पाकळी सुद्धा वाया गेली नाही. एवढे बोलून ती स्वंगपाक घरातून एक बरणी घेऊन आली आणि म्हणाली,पहा मी त्या प्रेमाचा गुलकंद केला. तो गुलकंद पाहून त्याला प्रेमभंगाचा संकेत मिळाला.त्याच्या छातीत येणारी कळं तर ईहलोकाची यात्रा संपण्याचे संकेत देवू लागली.त्याने त्वरित बरणी हस्तगत केली व मनातल्या मनात म्हणाला, तू नही तो तेरा गुलकंद सही.थोडा थोडा मुह मिठा कर लुंगा.कडवे दिलको शायद थोडीसी ठंडक मिल जाएगी और बस्स जी लूंगा,बाकी रखवाही क्या है इसं किरानं जिंदगीमे । असा विचार करून स्वगृही परतला. त्यानंतर गुलकंद संपेपर्यंत ’ दिलमन दिलमन ’असा जप करण्याऐवजी ’गुलकंद गुलकंद’असेच तो गुणगुणत होता.’ प्रेमाचा गुलकंद ’ह्या कवितेत या सर्व घटनेचे सर्वांगसुंदर वर्णन केले आहे.

ना ग लिययेंची ’ वल्लवदूत ’ही एक विनोदी कविता,कवितेतील नायक एक महाविद्यालयीन विवाहीत युवक आहे.त्याच्या सहचारीणीसवे प्रणय करण्यात तो वेळ घालवून एकाच वर्गाचा पाया पक्का करतो. त्याला परिक्षेत यश मिळावे यासाठी त्याचे पिताश्री त्याची मुंबईवरून पुण्याच्या महाविद्यालयात रवानगी करतात. सुटीतही मुंबईला येण्यास बंदी घालून एका अर्थाने आपल्या मुलास तडीपार शिक्षाच देवून दोन जीवाच्या पराकोटीच्या विरहवेदना वाढवून,ओ खुद प्यार के जानी दुश्मन बन जाते है । त्यामुळे त्या नरोबाची अवस्था अशी होते- त्याचा होई मुखडाही फिका,बैसले गाल साफ !हाता-

तून हळूहळू गळू लागले रिस्टर्वाच । यावरून त्याच्या विरहवेदना किती असद्या असाव्यात याची कल्पना वाचकांना येते.आपले वडील शिस्तीच्या नावाखाली आपला छळ करताहेत.ही त्याची मानसिकता तयार होते. त्याने विद्यार्थ्यांचे जेवण तयार करणाऱ्या आचाऱ्यास (वल्हवास) सांगितले. सुटीच्या दिवसातही आपला निर्दयी बाप घरी येवू देत नाही.आपल्या शिवाय विराहत जगत असलेल्या आपल्या पत्नीचा चेहरा त्याच्या दृष्टीसमोर वाचवार येत असतो.पुण्यावरून मुंबईला माझ्या पत्नीचा शोध घेत कसा जाशीलं?हे सर्व अडचणीवर मात करून तू माझे कुशल मंगल सांगण्यासाठी काय काय द्रविडी प्राणायाम करशील हे तो त्या आचाऱ्यास सांगतो. ते वर्णन वाचल्यावर वाचकांचे भरपूर मनोरंजन होते. आपले काम पूर्ण झाल्यावर तो वल्लवाचे ऋण व्यक्त करतो आणि त्याला शुभेच्छा देवून म्हणतो.

माझे झाल्यावरती सगळे कार्य,जा आत्मकार्या !लाखो लग्नी तुजसी जिलब्या,लाडू मिळोत खाय़ा । जे जे वाटे रुचिर तुजला,खाद्य ते तेच भोग । होवो ऐसा न तुज मदिरा-भुगल-गांजा-वियोग ॥ ना ग लियये यांची ही विनोदी कविता ’ वल्लवदूत ’ खूप वाचकांना काव्यानंद देऊन गेली.

जे न देखे रवी ते देखे कवी ’अशी कविंची महती सांगीतली जाते.कविंच्या संदर्भाने केलेलाअति उच्च- तम वरील विचार आठवला की कविंची अपार महती अतःकरणात निर्माण होते.पण संसारिक जीवनातील अत्यावश्यक दैनंदिन गरजा पूर्ण करण्याऐवजी आकाशातील चंद्रतारे आणून देण्याची भाषा करणारे कविराज बाराजारतून आपल्या सहचारीणीला एक झाडू पटकन आणून देत नाहीत.ही त्या माऊलीची व्यथा.पत्नीच्या मागे फिरताना मात्र सारखे ’ प्रिये ’ ’सुंदरी’ म्हणून तिला कर्णबधीर करून टाकतो. हे शब्दही नेहमीच उच्चारले जातअसतील तर,वितले ग बाईं कानं माझे,फाटले पडदे कानाचे । ही तिची मनस्थिती होणे अगदी साहजिक आहे. कविराज पती रात्री दिवा सतत सुरू ठेवतो.रात्री, बेरात्री कविता करीत बसतो आणि मग कवितेला चालं देण्यासाठी मध्येच कुठ्यासारखे इवळतो.याच्याशी लग्न करून माझ्या झोपेचे खोबरे झालेच,पण आयुष्याची माती झाली. अशाप्रकारे कविच्या पत्नीची व्यथा मांडली आहे.कविराज वा गो मायदेवांनी. फसले ग बाई ! ’ या कवितेत.कदाचित त्यांना स्वानुभव मांडण्याची उपरती झाली असावी. त्यांचे ते सत्य अनुभव कसत असेलं तर त्यांना श्वत श्वत बार धन्यवाद देऊन त्यांनी जी उत्कृष्ट विनोदी काव्यनिर्मिती केली,त्याची दखल घेणे गरजेचे आहे.त्यासोबतच ’ हिला पाहिजे ग आय.सी.एस. ’ या कवितेत मुल्लिना मोठ्या पदावरचा व गडगंज पैसा कमावणारा नवरा हवा असतो. मात्र खूप महत्त्वाचे.मुद्यावरून मुद्यावर असेल हा हेतू साहित्य निर्मितीत येत असेल तर एका वेगळ्या विनोदाचा तिथे आरंभ होतं असतो.अलिकडे ही प्रवृत्ती साहित्य क्षेत्रात वाढत असल्यामुळे एक वेगळे विनोदविश्व अनुभवास येतं आहे.जे सळमार्गी साहित्यिकाला अस्वस्थ करणारे आहे.

प्रतिबिंब

लेख वाचून अंतर्मन प्रसन्न झाले

दैनिक आपला महाराष्ट्र मधील हास्यगिरी सदरातील विनोदाने अहंकार व विकृतीचा नाश व्हावा हा लेख वाचून अंतर्मन प्रसन्न झाले. समाजातील विसंगती, अहंकार आणि विकृतींवर मार्मिक भाष्य करतानाच श्री गिरी यांनी विनोदाच्या माध्यमातून चिंतनाची वाट उघडली आहे. त्यांचे लेखन केवळ हसवणारे नाही, तर अंतर्मुख करणारे आहे. सहज भाषाशैली, व्यंग्यात्मक ओघ आणि सकारात्मक संदेश यामुळे हे लेखन वाचकांच्या मनात घर करते. अशा संवेदनशील आणि सृजनशील लेखकाला मनःपूर्वक सलाम!

—दिलीप राजाराम कुळकर्णी, नाशिक

विचार प्रवृत्त करणारा लेख

प्राध्यापक वसंत गिरी यांचा विनोदाने अहंकार व विकृतीचा नाश व्हावा हा लेख अत्यंत प्रभावी आणि विचारप्रवृत्त करणारा आहे. लेखातील विनोद हा केवळ हसवण्यासाठी नाही, तर समाजातील दोंगी वृत्ती, व्यसनाधीनता आणि व्यक्तीगत व सामाजिक मुखवटे यांच्यावर तीव्र उपहासात्मक बोट ठेवणारा आहे. मर्याा-पक्या यांच्यातील संवाद, अनुभव आणि कथनाच्या शैलीतून लेखकाने मानवी स्वभावातील विसंगती, खोटं अभिमान, आणि तथ्याकथित सभ्यतेचं पोकळ आवरण उघड पाडलं आहे. प्रकृती चांगली ठेवण्यासाठी फारसा पैसा लागत नाही, पण ती बिघडविण्यासाठी खूप काही करावं लागतं ही ओळ केवळ वैयक्तिक आरोप्याबद्दलच नव्हे, तर संपूर्ण जीवनशैलीबद्दल एक सूक्ष्म भाष्य करते. हा लेख आपल्याला हसवतो, पण त्याचवेळी अंतर्मुखही करतो ; तो विनोदाच्या आडून सजगतेचा आवाज उठवतो. वास्तवावर केलेलं हे भाष्य इतकं तीव्र आहे की ते नकळत आपल्यालाच आरसा दाखवतं. त्यामुळे, हा लेख केवळ विनोदी नसून, सामाजिक प्रबोधनाचं एक प्रभावी माध्यम ठरतो.

—प्राचार्य डॉ बालाजी लाहोरकर

श्रीमती सिंधुताई जाधव कला विज्ञान महाविद्यालय मेहकर जिल्हा बुलढाणा

खानदेश वैभव

प्राचार्य डॉ.अनिल बैसणो

मो.९८२३२७७६९३

प्राचार्य डॉ.सुभाष पाटील

मो.९४२२२२९८९९

सुजाण पालक

डॉ.अभिनय दरवडे

मो.७५८८९०४००७

थोर गांधीवादी आणि भिळू समाजसेवक म्हणून लोकप्रिय असलेले नानासाहेब श्री. शंकर विनायक ठकार यांचा जन्म २५ सप्टेंबर १८९३ रोजी धारवाड येथे झाला. प्रारंभीचे शालेय शिक्षण हे धारवाड येथे तर पुणे येथील नूतन मराठी विद्यालयातून ते मॅट्रिक झालेले. पुणे येथूनच फर्ग्युसन महाविद्यालयातून त्यांनी बी. ए. ची पदवी संपादन केली. समाजसेवेची आवड असलेल्या नानासाहेबांनी अहिल्यानगर येथे अनाथ विद्यार्थी गृहात काही दिवस सेवाशुश्रूषाचे कार्य केले. पुढे पुणे येथील नूतन मराठी विद्यालयात शिक्षकाची नोकरी पत्करली. याच काळात २२ फेब्रुवारी १९२० रोजी विष्णूपंत आणि सौ. भागिरथीबाई पोतदार यांची कन्या यमुनाबाई म्हणजेच पार्वतीबाईंशी विवाह झाला.

खानदेश कर्मभूमी :

ब्रिटिश शासनाच्या अनुदानातून मिळणार्या पगाराची नोकरी नको असलेल्या नानासाहेबांनी पुणे येथील शिक्षक पदाचा राजीनामा देवून अमळनेर येथील राष्ट्रीय विद्यालयात नोकरी पत्करली. पुण्याहून घरसंसारचे मोजकेच साहित्य बैलगाडीने अमळनेरला आणले. येथेच श्री. काणे, श्री. गोखले, स्वामी कुवलयानंद, आपटे गुरुजी या शिक्षक बांधवांसह नंतर आलेल्या पूंय सानेगुरुजी यांचा सहवास

दाम्पत्याने आपली कन्या तारामतीसह बेळगाव, मंदुरा, तिरुपती, त्रिवेंद्रम, जगन्नाथपुरी, कलकत्ता, बंगाल, पाटणा, जयपूर अशा स्थळांचा चार महिन्यांचा दौरा केला. आणि साबरमतीला परत आलेले. येथे माता कस्तुरबांच्या हातचे भोजन घेवून त्यांना धन्यता वाटली. याप्रसंगी म. गांधीजींनी सुचना केली होती की, ‘तुमच्या जिल्ह्यातील आवडीचे खेडे निवडून ते स्वावलंबी बनवा.’ गांधीजींचा हा निर्देश आपल्याला कार्यप्रवणतेचा आशीर्वादच होता म्हणून नानासाहेब व पार्वतीबाई मोठ्या उमेदीने धुळे येथे परत आलेले.

खानदेशाचे केंद्राकरीता सवाई मुकटीची निवड:

धुळे येथे आलेल्या नानासाहेब ठकार यांनी संपूर्ण पश्चिम खानदेशाचा दौरा हाती घेतला. जिल्हा मंडळाचे अध्यक्ष श्री. शंकर श्रीकृष्ण उर्फ नानासाहेब देव, चिटणीस श्री. विनायक नरहर उर्फ काकासाहेब बर्वे यांचा विश्वास आणि पाठबळ होतेच. याकाळात ठकार दाम्पत्याचा शिंदखेडा येथे मुक्काम होता. नानासाहेबांनी सर्वत्र फिरत गावांची पाहणी केली. खेड्यापाड्यात रात्रीच्या सभा घेवून ते लोकसंवाद साधत. कथा-किर्तने, विवाह समारंभ, कारण-बारावे अशा कोणत्याही प्रसंगी संधी साधून ते लोकांशी हितगुज साधत. एका प्रसंगात तर तमाशाच्या मंचावरून सुद्धा देशसेवेचा संदेश दिला होता. अशा तऱ्हेने पश्चिम खानदेशातून १५० / १७५ खेड्यांचा सर्वे त्यांनी केला. धुळे शहराच्या वायव्येस आठ कोस अंतरावर असलेले शिंदखेडा तालुक्यातील सवाई मुकटी हे गाव आपल्या कार्याकरिता त्यांना योग्य वाटले. म्हणून येथेच ग्रामसेवा केंद्र सुरू करण्याचे निश्चित केले.

‘समर्थ उद्योग मंदिरा’ची स्थापना :

हिंदू-मुस्लिम धर्मीय आणि सर्व जाती-पोटजाती, उपजातींचे लोक येथे सहदयतेने वास्तव्यास होते. येथे वारकरी

थोर गांधीवादी भिळू समाजसेवक नानासाहेब श्री. शंकर विनायक ठकार

लाभला. लोकाग्रहास्तव अमळनेर नगरपालिकेची निवडणूक लढविली. कुठलाही प्रचार व आर्थिक खर्च न करू देता लोकांनीच त्यांना निवडून आणले. खानदेशच्या शैक्षणिक, सामाजिक आणि राजकीय वाटचालीत अग्रणी राहिलेल्या नानासाहेब ठकार यांची खानदेश हीच कर्मभूमी राहिली.

‘खानदेश जिल्हा मंडळा’ची स्थापना :

अनुदानाशिवाय शाळा चालविणे कठीण झाल्याने नानासाहेब कार्यरत असलेल्या अमळनेरच्या राष्ट्रीय विद्यालयाच्या व्यवस्थापन मंडळानेही सन १९२३ मध्ये अनुदान घेण्याचा निर्णय घेतला. मात्र अनुदानीत शाळेत नोकरी न करण्याचे ध्येयच नानासाहेबांनी स्वीकारलेले होते. तेव्हा अमळनेरची शाळा सोडल्यास पुढे काय ? अशा विचंनेनेत असतानाच नानासाहेबांना धुळ्याचे बोलविणे आले. कारण पश्चिम खानदेश जिल्ह्याला पूर्णवेळ प्रचार कार्य करणारा प्रचारक हवा होता. म्हणून नानासाहेबांनी अमळनेर सोडून धुळे येथे बिर्हाड आणले. धुळे येथे पश्चिम खानदेश जिह्मा मंडळाची स्थापना करण्यात आली. या मंडळाचे कार्य लोकसहभाग आणि लोकवर्गीणीतून चालत असे. नानासाहेबांना निर्वाह वेतन म्हणून पन्नास रुपये महिना देण्याचे ठरले. ग्रामसेवेची आवड असलेल्या नानासाहेब ठकार यांनी खेड्यापाड्यात प्रचार आणि जनजागृतीच्या कार्यास वाहून घेतले.

तो. टिळक आणि म. गांधीजींचा आशीर्वाद :

नानासाहेब यांना विद्यार्थी जीवनापासूनच देशसेवेची आस लागून होती. स्वदेशी व देशाभिमान बाळगणार्या लो. टिळकांचा आदर्श त्यांच्या डोळ्यासमोर होता. सन १९१६ मध्ये लो. टिळक परदेशात जाण्याकरिता निघाले होते तेव्हा मोठ्या हिमतीने नानासाहेब ठकार यांनी मुंबई येथील सरदार गृहात भेट घेवून ग्रामसुधार योजनेचा आराखडाच लो. टिळकांना सुपूर्द केला होता. यावर लो. टिळक म्हणाले होते की, “योजना उत्तम आहे, पण हे सर्व काम करणारा कोण ?” अशी विचारणा केली होती. यावर नानासाहेबांना काही व्यक्त करता आले नवले तरी ही जबाबदारी आपणच स्वीकारावी असाच लो. टिळकांचा निर्देश होता. लो. टिळकांच्या या आशीर्वादाचे स्मरण ठेवून नानासाहेब समाजसेवी व्रतस्थ बनले.

पुढील काळात नानासाहेबांनी पत्नी पार्वतीबाई, मुलगी तारामतीसह बाळूभाई मेहरासह गांधीजींची भेट घेतली. त्यावेळी देशभर फिरून खादी केंद्रांना भेटी देवून कामकाज पाहण्याचा सल्ला गांधीजींनी दिला होता. म्हणून ठकार

सं प्रादायाची रुजवण झाली होती. सदर गावात सात्वीक व भाविकपणाच्या वादीस वाव होता. म्हणून ठकार दाम्पत्यांनी सवाई मुकटी येथे सन १९२८ मध्ये श्रीराम नवमीच्या शुभमूहतावर ग्रामसेवा कार्याची सुरुवात केली. त्याकरिता ‘समर्थ उद्योग मंदिरा’ची स्थापना केली. सुरुवातीला गावातील भजनी मंडळाला हाताशी धरून ‘जनसेवा हीच ईश्वरसेवा’ असल्याचे पटवून दिले. नानासाहेबांच्या कार्याचे महत्त्व कळाल्यावर गावकार्यांनी पुढे गावचावडीची प्रशस्त जागा उद्योग मंदिराकरिता उपलब्ध करून दिली. गावकार्यांचा उस्फूर्त सहभाग वाढल्याने १५ चारखे, ३ ते ४ माग कार्‍यरत झालेले.

ज्यांचे शाळेत जाण्याचे वय निघून गेले अशांकरिता रात्रीची शाळा सुरू करून साक्षरतेची मोहीम राबविण्यात आली. या शाळेत सर्वत्र जाती-पातीची ३० ते ४० मागसे येत असत. या उद्योग मंदिरातील शाळेत स्वतः नानासाहेब शिकवित. नानासाहेबांनी लोकांचा वाढता उत्साह आणि प्रतिसाद लक्षात घेता सवाई मुकटीला भव्य सम्मेलन भरविले. या सम्मेलनाला आजू-बाजूच्या खेड्यापाड्यातून बैलगाडीने येवून लोकांनी मोठ्या प्रमाणात सहभाग घेतला होता. सरकी काढणे, पिंजणे, पेळू तयार करणे, सूत काढणे व कापड विणणे असे उद्योगशील कार्यक्रम या सम्मेलनात राबविण्यात आले होते. याप्रसंगी पूंय विनोबाजींचे उत्स्फूर्तपणे भाषण झाले होते. एक खेडे स्वयंपूर्ण बनले म्हणजे इतर गावेही तो आदर्श बाळागीतील असा गांधीजींचा आत्मविश्वास फलद्रूप झाल्याचे हे द्योतकच होते.

महत्त्वाचे म्हणजे या केंद्रामार्फत स्वावलंबनाबरोबरच अनेक मानवावादी उपक्रम राबविले जात. यावेळीत बेकायदेशीर दार विक्री पोलीसांच्या सहकायाने बंद केलीत. महिलांकरिता तट्ट्यांचे बंद संडास योजना, सार्वजनिक

नेष

वृषभ

मिथुन

कर्क

सिंह

कन्या

तूला

वृश्चिक

धनु

मकर

कुंभ

मीन

राशी भविष्य

सुमेध रानडे, पुणे

मो.९५६९०९३७४०

११ मे ते १७ मे

गु	२	ह	र	बु	शु	ने	रा	श
३			१		११			
	मं	४	१०					
			७					
५		के	६		८	९		

► मिथुन तूळ कुंभ - यांना चांगले फलित

► मेष कर्क कन्या धनू मकर - यांना बेताचे हित;

► वृषभ सिंह वृश्चिक मीन - यांना चुकलेले गणित

होणारी पौर्णिमा तुम्हाला वैवाहिक समाधान देऊन जाईल. भांडण मिटून सलोखा होईल. नोकरी व्यवसायात उत्तम फळ. **मध्य** - आठवड्याच्या मध्यात गुरुचे राशीपरिवर्तन तुम्हाला अनुकूल ठरेल. अडकलेल्या कामात भाग्याची साथ मिळण्याची शक्यता आहे. पैशाचे पाकीट आणि पर्स मात्र सांभळा! **शेवट** - आठवड्याच्या शेवटी चंद्र बुध त्रिकोण योग तुम्हाला एखादा आवडीचा प्रवास घडवून देईल. मात्र रवीचे भ्रमण तुम्हाला तब्येत जपण्याचा संकेत देत आहे त्यामुळे कसलेही कुपस्थ नको!

वृश्चिक: **सुरुवात** - आठवड्याच्या सुरुवातीला होणारी पौर्णिमा तुम्हाला भावनिक पातळीवर परिणाम करणारी ठरेल. हसू रडू दोन्हीचा अतिके उफाळून येण्याचा संभव आहे. फक्त विश्वासाच्या लोकांसोबतच मोकळे व्हा. **मध्य** - आठवड्याच्या मध्यात गुरुचे राशीपरिवर्तन तुम्हाला जाता जाता एखादी आनंदी घटना देऊन जाण्याची शक्यता आहे. मात्र कुटुंबामध्ये जबाबदारी पडण्याची शक्यता. कोणताही वाममार्गाचा पैसा पूर्णपणे बंद करा! **शेवट** - आठवड्याच्या शेवटी व्यवसायात मोठे बदल घडण्याची शक्यता आहे. एखादा अनपेक्षित फायदा होऊ शकतो. जोडीवाराचा उत्कर्ष होईल.

धनू: **सुरुवात** - आठवड्याच्या सुरुवातीला होणारी पौर्णिमा तुम्हाला लाभदायक ठरण्याची शक्यता आहे. प्रेम प्रकरणात प्राप्ती होईल. आवडती प्रिय व्यक्ती भेटण्याचा संभव आहे. **मध्य** - आठवड्याच्या मध्यात गुरुचे राशी परिवर्तन तुम्हाला विशेष परिणाम कारक जाईल. वैवाहिक समस्या सुटतील. भागीदारीतल्या अडचणी सुटतील. नवीन कार्यक्षेत्र उपलब्ध होण्याची शक्यता आहे. **शेवट** -

लोकांकडून पैसे मिळू शकतात. **शेवट** - आठवड्याच्या शेवटी मानसिक थकवा येऊ शकतो. वैवाहिक जोडीदाराशी मतभेद होऊन त्रास होण्याची शक्यता. त्यामुळे बोलण्यावर नियंत्रण ठेवा आणि समजूतदारपणे वाग!

सिंह: **सुरुवात** - आठवड्याच्या सुरुवातीला होणारी पौर्णिमा तुम्हाला अपेक्षित पत्रव्यवहार देण्याची शक्यता आहे. प्रवासातून फायदा होईल. धार्मिक कार्यक्रम किंवा तीर्थयात्रा घडू शकतात. **मध्य** - आठवड्याच्या मध्यात रवीचे राशी परिवर्तन तुम्हाला कार्यक्षेत्रात नवीन संधी देऊ शकतो. तुमचे काम चारचौघात उठून दिसण्याची शक्यता आहे. **शेवट** - आठवड्याच्या शेवटी किरकोळ तब्येतीचा आजार होण्याची शक्यता. कफ खोकला सर्दी होऊ शकते त्यामुळे काळजी घ्या. थंड पदार्थांपासून सावध रहा. शेगडी काडेपेटी आणि इतर ज्वलंत पदार्थांच्या ठिकाणी विशेष सावधता बाळगा!

कन्या: **सुरुवात** - आठवड्याच्या सुरुवातीला पौर्णिमा तुम्हाला त्रासाची जाण्याची शक्यता आहे. नातेवाईक आणि ओळखीच्या लोकांकडून एखादी फसवणूक होऊ शकते त्यामुळे जपून वागा. **मध्य** - आठवड्याच्या मध्यात रवी आणि गुरुचे राशी बदल तुम्हाला चांगले बदल घडवून देतील. अडकलेले काम सुटेल. नवीन मार्ग सापडतील. प्रकृतीची काळजी घ्या. **शेवट** - आठवड्याच्या शेवटी घरसंबंधी एखादी चांगली घटना घडेल. किंवा घरातील कोणाचा तरी उत्कर्ष होईल. त्यामुळे फार काळजी न करता घरातल्यांच्या आनंदात सामील व्हा!

तूळ: **सुरुवात** - आठवड्याच्या सुरुवातीला राशीत

हिंदवी स्वराज्यात कल्याणच्या सुभेदाराच्या सुनेला नजराणा म्हणून शिवाजी महाराजांसमोर त्यांचे सरदार आबाजी सोनदेव यांनी सादर केल्यानंतर त्यांना योग्य ती समज देऊन शिवाजी राजांनी त्या सीला सन्मानाने आपल्या सासरी परत पाठवले. या सत्य घटनेवर आधारित कवी मधुकर भावे यांची रचना असेलेले व

करणे, हत्तीच्या पायाखाली देणे, अधिकारपद काढून घेणे, शिरच्छेद करणे, दरबारात बटीक बनवणे, चौरंगा करणे (गुन्हेगाराचे दोन्ही हात व पाय तोडून टाकणे) अशा कडक शिक्षा शिवाजी महाराजांनी दिल्या, की जेणेकरून असे गैरकृत्य अथवा गुन्हे स्वराज्यात पुन्हा कोणी करण्याची हिंमत करणार नाही. अशाच प्रकारे शिवाजी महाराजांच्या वयाच्या १६ व्या वर्षी स्वराज्यात घडलेल्या घटनेवर आधारित वरील अतिशय सुंदर असे भावगीत. कल्याणच्या आसपास आबाजी सोनदेव हे शिवाजी महाराजांचे

घटनांतून शिवाजी महाराजांनी आपले चारित्र्य व धर्मसंहिष्णुता दाखवली असेल हे सिद्ध होते, मग त्यासाठी प्रत्यक्ष पुरावे असो वा नसो... ! रांझाच्या भिकाजी गुजर पाटलाने आपल्या पाटीलकीच्या गर्वात एका गरीब मुलीची अब्रू लुटली. या प्रकरणाची शिवाजी महाराजांनी आपल्या माणसांकडून शहानिशा करून पाटलाची पाटीलकी काढून घेऊन त्याचा चौरंगा केला (दोन्ही हातपाय तोडणे). बेळवाडीच्या सी किल्लेदार सावित्री देसाई हिचा पराभव करून बेळवाडीचा किल्ला जिंकल्यानंतर विजयाच्या उन्मादात शिवाजी महाराजांचा सरदार भिकुजी गायकवाड याने सावित्रीवर बलात्कार केला, ही घटना महाराजांना समजताच त्यांनी

तात्काळ सकुजीचे डोळे काढून टाकण्याची शिक्षा देऊन त्याला आयुष्यभरासाठी तुरुंगात टाकले. उदामर माहूरकर देशमुख हा शहाजहानचा सरदार राजपुतांविरुद्ध भातवडीच्या युद्धात मरण पावला. त्यानंतर त्याच्या पत्नीने अनेक वर्षे राजपुतांशी सामना केला, म्हणून पुढे तिला औरंगजेबाने तिला, रायबाधीण किताब दिला. पुढे रायबाधीण व शिवराय यांचा संबंध उंबरखिडच्या युद्धात आला. शिवरायांनी मोगलांचा फडशा पाडून सुरत लुटून खिंडीच्या दिशेने येत असताना रायबाधीण हिने त्यांना अडवले. शिवाजी महाराजांच्या सैन्याने तिला चोहोबाजूने घेरून तिला जेरीस आणले, तेव्हा ती महाराजांना शरण आली. मात्र

सरदार होते. तिथे कल्याणमध्ये विजापूरचा सुभेदार मुलाणा हयाती / काजी मुलाणा हा होता. त्याचा शिवाजी महाराजांच्या सैनिकांनी पराभव करून खजिना लुटला. त्या खजिन्यासोबतच सुभेदाराची सून मराठे सैनिकांच्या हाती सापडली. सुभेदार आबाजी यांनी लुटलेल्या खजिन्यासह त्या सुभेदाराच्या सुंदर सुनेलाही नजराणा म्हणून शिवाजी महाराजांसमोर हजर केले, तेव्हा महाराजांनी स्वराज्याच्या सीविषयक आदर्श धोरणाची पायमल्ली केल्याबद्दल आपल्या सरदाराची कडक शब्दात कानउघाडणी करून कल्याणच्या सुभेदाराच्या सुनेचा नजराणा म्हणून स्वीकार न करता तिच्या सौंदर्याचे वरील शब्दात कौतुक करून तिची साडी, खणानारळाने ओटी भरून तिला सन्मानाने पालखीत बसवून तिच्या सासरी पाठवणी केली. आमची आई जर अशीच सुंदर असती तर आम्हीही असेच सुंदर झालो असतो, असे म्हणून तिला आईचा दर्जा देतात. इतिहासकारांमध्ये या घटनेबद्दल मतभेद असले तरी शिवाजी महाराजांच्या मनात स्त्रिया व परधर्माबद्दल नितांत आदर व सहिष्णू वृत्ती व धोरण होते हे मात्र नक्की ! शिवाजी महाराजांच्या सीविषयक धोरणासंबंधी मुबल इतिहासकारा काफ़ीखान लिहितो, की 'शिवाजी महाराज स्वराज्यातील स्त्रियांशी बहीण-भाऊ व आई-मुलाप्रमाणे वागतात. शिवाजीसारखा चारित्र्यसंपन्न व परधर्माबद्दल पराकोटीची सहिष्णूता असलेला राजा देशात दुसरा नाही. शिवाजी राजांना स्त्रियांबद्दल कमालीचा आदर आहे.' जेव्हा शत्रू सुद्धा शिवाजी राजांच्या चारित्र्यसंपन्नतेचे कौतुक करत असेल तर अशा अनेक प्रसंग व

शिवाजी महाराजांनी ती शरण आल्यावर तिच्याशी शत्रूभाव न ठेवता तिला वखालंकार देऊन तिचा आदरसन्मान केला. नंतर ती स्वतःला शिवाजी महाराजांची धर्मकन्या मानू लागली. केदारसिंह नावाच्या राजपुताच्या ताब्यात असलेला प्रबळगड अनेक दिवस लढूनही ताब्यात येईना, म्हणून शिवाजी महाराजांनी किल्ल्यावर हल्ला चढवला. केदारसिंहाने प्राणपणाने किल्ला लढवला. शेवटी नाईलाजाने रजपूत स्त्रियांनी जोहार करून ते महाराजांवर तुरुन पडला, मात्र त्यांचा पराभव झाला. केदारसिंहाची आई व बायको मराठ्यांच्या हाती सापडल्या. तेव्हा राजांनी त्यांना त्यांच्या इच्छेनुसार वस्त्रे देऊन मोठ्या उदार भावनेने त्यांचा मानसन्मान करून त्यांना पालखीत बसवून आपल्या देशी त्यांची पाठवणी केली. योद्धा सी स्वराज्यातील असो वा पर राज्यातील, स्वधर्मातील असो वा परधर्मातील ! तिच्यावर अन्याय झाला असेल किंवा युद्धात तिचा पराभव झाला असेल, ती शरण आली असेल तिला शिवाजी महाराजांनी शत्रू न मानता सी म्हणून सन्मान केला जाई. शिवाजी महाराजांचे सीविषयक धोरण असे उदात्त व सहिष्णू होते. ' सी म्हणजे मराठ्यांच्या देवालायातील देवता ! ' गार्डच्या जीवाला आणि बायली पदराला हात घालाल तर गय केली जाणार नाही, अशी सक्त ताकीद महाराजांनी दिली होती. स्वराज्याचा वापर स्वतःच्या चैन व समुद्धीसाठी साठी नसून स्वराज्यातील जनतेच्या हितासाठी व सुखासाठी करणारे छत्रपती शिवाजी राजे हे तत्कालीन इतर राजांपेक्षा वेगळे ठरतात. म्हणून शिवाजी महाराजांना स्वराज्यातील रयतेच्या मनमानात स्थान होते. शिवाजी महाराज खऱ्या अर्थाने हिंदूदत्तसम्प्रदाय होते.

आपली जगण्याची गुणवत्ता फक्त पैसा कशी ठरविणार?

(पान ३ वरून) केलं होतं. त्यामध्ये आपल्या मुलांनी कोणत्या गोष्टी शिकाव्यात,असं तुम्हाला वाटतं? असा प्रश्न मी उपस्थित पालकांना विचारला. बहुतेक सगळ्या पालकांची गाडी 'शाळेच्या परीक्षेत भरपूर मार्क' याच गोष्टीपाशी अडली होती. नॅशनल एन्टरप्रेस मध्ये स्कोअर झाला की बस्स.. डोक्यात एवढा एकच विचार.. आपल्या जगण्याची गुणवत्ता फक्त पैसा कशी ठरविणार? आपल्या मुलामुलींचा सामाजिक, सांस्कृतिक, बौद्धिक बुद्धिदेव का होतो आहे? मी, माझं, मला, फक्त माझ्यापुरतं हा फॉर्म्युला आपल्या मुलांच्या भविष्याच्या दृष्टीनं कितपत उपयोगी पडणार आहे? आयुष्यात पैसा हेच एकमेव सत्य आहे ही धारणा आपल्या मुलांना सुरक्षित आणि स्वस्थ जगवेल का? असे प्रश्नच पालकांना पडत नाहीत, ह्याचं मला फार आश्चर्य वाटतं! आणि तेवढचं वाईटही वाटलं. आपल्या मुलामुलींना चांगले मित्र मैत्रिणी नाहीत, चांगलं वाचनीय साहित्य त्यांना ठाऊक नाही, विद्वानांचा सहवास नाही, आपल्याला मिळालेल्या चांगल्या आयुष्याविषयी कृतज्ञता नाही. निदान आपल्या चांगल्या आरोग्याविषयी तरी दैनंदिन जीवनात बदल घडवायला हवा,तर तेही नाही. जर असं असेल तर हा केवळ शिक्षणव्यवस्थेचा दोष नाही. नव्या पिढीला घडवण्याचं धोरण समाजाचं ठरवण्याची गरज आहे. कारण, कुठलाच पुस्तकी अभ्यासक्रम आणि मार्केलिस्ट आपल्या मुलांच्या सुदृढ, समंजस आणि शहाण्या जगण्याचा पाया घालण्यासाठी पुरा पडणार नाही. शाळा, कुटुंब आणि समाज या तिघांनीही एकत्र येऊन काही नीति ठरवली तर हे चित्र बदलता येईल. समाजातल्या प्रत्येकानं 'ही माझी जबाबदारी आहे' असे मान्य करून सक्रिय सहभाग घेतला नाही, तर आपल्या पुढच्या पिढ्यांची आयुष्याची वस्त्रं अशी फाटत राहतील,ज्यांना लावायला टिगळं अपुरी पडणिली. पुस्तकी अभ्यास, विद्याभ्यास आणि कौशल्यभ्यास या तीनही वेगळ्या गोष्टी आहेत. आपल्या आयुष्यात या तीनही गोष्टी महत्त्वाच्या आहेत,हे मान्यच आहे. पण शाळेची सुट्टी ही पुस्तकी अभ्यासाची सुट्टी आहे, असं लक्षात घेऊन जीवनिविद्या आणि कौशल्य विकास या दोन्ही विकासांवर भर द्यायला हवा. जाणिवेच्या समृद्धीपासून ते प्रत्यक्ष कृतिशीलतेपर्यंतचा प्रवास व्हायला हवा. आपल्या

संस्कृतीमधलं विज्ञान मुलांना समजायला हवं आणि विज्ञानातली नैतिक संस्कृती सुद्धा उमगायला हवी. शिक्षाला पटणं आणि मनाला पटणं यातला फरक नव्या पिढीला शिकवायला हवा. पर्यावरणाच्या स्वास्थ्याला आणि राष्ट्रीय हिताला ज्या गोष्टी हिताच्या नाहीत, त्या कितीही आर्थिक मोबदला देणाऱ्या असल्या तरीही त्या नाकारण्याचं धैर्य मुलांमध्ये थायला हवं. महिन्याभराचा अलमिलिटेट डेटा पॅक मारून घरात निवांत बसून सोशल मीडियावर वाटेल तसं व्यक्त होण्यात काहीही कर्तृत्व नाही, उलट ते लाज आणणारं लक्षण आहे, हेही घडवणं आता संस्कारांचा भाग झालंय. महापुरुषांचे विचार कृतीमध्ये आणण्यासाठी आणि अनुकरण करण्यासाठी असतात. डॉल्बी सिस्टिमपुढं नाचण्यानं ते विचार आपल्या व्यक्तिमत्वात येत नाहीत,हाही संस्कार आता नितांत गरजेचा झाला आहे. तरच 'आयुष्य म्हणजे इव्हेंट ससतो' हे पुढच्या पिढ्यांमध्ये रुजायला मदत होईल. म्हणूनच म्हणतो पालकमित्रांनो, उन्हाळी सुट्टीकडे जाखड न समजता स्वतः डेव्हलपमेंटल मेंटॉर होण्यातला अनंदसुद्धा मनसोकित लुटला पाहिजे. लक्षात आणायला मुलांना आपल्याच सक्रियतेची सगळ्यात जास्त गरज आहे. ती जबाबदारी आऊटरसोर्स करता येणार नाही. केवळ जन्म दिल्यानं पालक होता येत नाही आणि शाळा, कोरेंस, ग्राउंड, शिबिर् यांच्या फिया भरल्यानं संगोपन केलं असं म्हणता येत नाही. आपल्या मुलांच्या व्यक्तिमत्त्वाचं शिल्प अधिक देखणं घडवायचं असेल तर, शिक्षकांसोबत आपणही ती शिक्षकला शिकून घेणं गरजेचं आहे. टाकीचे घाव सोसल्याशिवाय मुलांना उत्तमपण येणार नाही अन् ते घाव आपणच घातल्याशिवाय आपलं पालकत्व सुफळ संपूर्ण होणार नाही. तेव्हां,पालकत्वाचं व्रत स्वतःच केलं तरच त्याचा लाभ आपल्या पदरी पडेल,अन्त्या....! (लेखक मानसतज्ज्ञ, संचालक-प्रमुख,करिअर काऊन्सेलर, आस्था काऊन्सेलिंग सेंटर,पुणे.)

वात्सल्यसिंधू आई
वात्सल्यसिंधू आई माझी तू दया,माया,ममतेचा सागर ही तू !!
गर्भातच संस्कार करुनी प्रेमानं हितगुज करुनी डोहाळे सारे तुझे पुरवुनी आवड निवड माझी सारी जपुनी असह्य प्रसुती वेदना साहूनी जन्म दिला मला तू माऊली !!
कर्तव्यदक्षतेने तुझिया आई उच्चपदी विराजमान झाले मी सुसंस्कारांनी तुझ्या गं आई दोन्ही कुळांची माझ्या शान वाढली धन्य धन्य तू माय माऊली माझ्या जीवाची तू गं साजुली !!
झाले बघ आता मी ही आई माझ्या बाळाला जन्म देवुनी तुझ्यासम माया ममता ही साी आली गं आई माझ्याही हृदयी चिमण्या पाखराला या माझ्याही वाढवीनी मी ही जिवापाड जपुनी !!
झाले जरी आई मी गं मोदी माये मूर्त तुझीच मी पाही तुझी माया,ममता गं न्यायी ना मिळे कधी कुठल्याही बाजारी कसली ही उणीव नसली तरी आई तुझ्यापास मी भिकारी !!
जीवनाची मम करुण कहाणी कुणी पुसे ना तुज वाचुनी येशील परतून कधी गं आई ?
सांग ना हळूच तू माझ्या कानी तुझिया कुशीत सामावण्याची आस पुरवाया पुन्हा तू ये ना आई आई माझी !!

–विमल प्रकाश पाटकरी
घुळे, मो.९०२८०५५९११

भगवान बुद्धांचा उच्च-ध्येयतम जीवनमार्ग

(पान ३ वरून) आहे. त्यांनी योग्य मार्गाने मिळणाऱ्या ऐश्वर्याचे स्वागतच केले आहे. गरिबांनी आपली आर्थिक स्थिती सुधारण्यासाठी नेटाने प्रयत्न केले पाहिजेत. अमर्याद लाभ वाईट असतो. कारण अमर्याद लोभातून मारामाऱ्या, आघात, झगडे, वाद-विवाद, निंदा, असूया, असत्य, द्वेष या सर्वच वाईट गोष्टी जन्माला येतात आणि माणूस अमापुर्ततेकडे वाटचाल करू लागतो. मनुष्यप्राणी परिवर्तनशील आणि संवर्धनशील आहे. आयुष्यातील कोणत्याही दोन क्षणी तो तोतला असत नाही; याचा अर्थ तो जिवंत असताना सगळ्या बदलत असतो. सर्वच अनित्य असल्याने माणसांमध्ये परिवर्तन शक्य आहे. ऐहिक जगात प्रत्येक क्षणाला परिवर्तन सुरू असते. यालाच शून्यवाद म्हणतात. शून्य म्हणजे अभाव नव्हे. एका प्रकारातून दुसऱ्या प्रकारात जीवनाचे होणारे उत्क्रमण किंवा सर्जीव वस्तूंचा विकास म्हणजे शून्यवाद होय. हा विचार मानणे म्हणजे धम्म होय.

कर्माच्या संदर्भात विचार करताना बुद्ध म्हणतात- कर्म हे जगातील नैतिक व्यवस्थेचा आधार आहे. किंबहुना असे मानणे म्हणजे धम्म होय. जगात काही सुखवस्था आहे. श्रृंगालांच्या चलन-चलनात आणि क्रतुचक्रांमध्येही काही सुखवस्था आहे. सृष्टीच्या चांगल्या नैतिक व्यवस्थेची जबाबदारी जशी माणसावर आहे तशी वाईट व्यवस्थेचीही जबाबदारी माणसावरच ठाकली आहे. कर्मविधान म्हणजे कर्माचा परिणाम. समाजातील माणसे चांगली कर्मे किंवा सर्वांचा कल्याणाच्या कृती करीत असतील तर समाजाची नैतिक व्यवस्था चांगली राहील. व्यक्तीच्या कृतीचा किंवा कर्माचा संबंध समाजातील नैतिक व्यवस्था उत्तम ठेवण्याशी

आपल्या या उच्चतम जीवनमार्गासाठी बुद्धांनी बुद्धसंघाची संकल्पना मांडली. बुद्धसंघ म्हणजे धम्मानुसार जीवन जगणारा समाज. बुद्धसमाज हा जाती नसलेला, पोटजाती नसलेला समाज होय. तसेच अधश्चद्रा, विषमता, द्वेष, असूया नसलेला समाज म्हणजे बुद्धसंघ होय. या समाजात धार्मिकता नसते, देवदेववाद नसतो. बुद्धसंघ हा बुद्धीवाद्यांचा, नास्तिकता नीतिमान समाज असतो; बुद्धसंघ म्हणजे निरीश्वरवादी जीवन जगणारा समताधिष्ठित समाज होय. अशा या संघाचे पालन आणि प्रसार करणारा व्यक्ती भिक्खू असतो. भिक्खू म्हणजे बुद्धांचा आदर्श समाजाचा मार्ग दाखवणारा प्रकाश होय. वैशाख पौर्णिमेला जन्मलेल्या भगवान बुद्धांच्या उच्च-ध्येयतम जीवनमार्गावर चालण्याचा आपण संकल्प करूया!

दत्ता जोशी
मो.८३२९९२२०२७

माझा आनंद गगनात मावेनासा झाला. दुसऱ्या दिवसा पासून मी प्रॅक्टिस सुरू केली. श्लोक पाठ करणे, पूजेच्या नोट्स काढणं. असा सर्वांगीण अभ्यास सुरू केला. मी त्या अभ्यासात एव्हढा मग्न झालो होतो की प्रत्येक वर्गात शिकवायला जायच्या आधी मुलांना गंध लावायचो. त्यांना आचमन करायला सांगायचो. एक प्रकारे आम्हा सगळ्यांचा अभ्यासच सुरू झाला होता. त्या काळात अभ्यासा ऐवजी मुलांचे जास्त श्लोकच पाठ झाले. आमची शाळा एक प्रकारे जणू संस्कृत पाठ शाळाच झाली. मी शर्ट पॅन्ट सोडून धोतर टोपी घालून शाळेत थायला लागलो.गावातले लोक पण मला त्या वेषात पाहून वाकून नमस्कार करायला लागले होते. इकडे माझी जशी तयारी सुरू झाली तशी तिकडे धरणावर पण जोरात तयारी सुरू झाली होती. पताका बिताका लावण्या सुरू झाल्या. सामानाची जुळवा जुळव सुरू झाली. प्रसादाचं सामान, फुलं, पाहुण्यासाठी हार गुच्छ, पूजेसाठी सगळं सामान सगळी तयारी उत्साहात सुरू झाली. गावातल्या एका संगीत येणाऱ्या माणसाने तर मुलांकडून तबला पेटीवर आरती बसवून घेतली.

एकदिवस अचानक मला वर्गातल्या एका मुलाने बातमी दिली की सर माझे बाबा, कलेक्टर साहेबांच्या ऑफिस मध्येच कामाला आहे. साहेबांचं संस्कृत खूप चांगलं आहे. त्यांच्या घरी दर पौर्णिमेला पूजा असते.

मला तर ते ऐकल्यावर थंडीचं भरली. बापरे, आता कितीही प्रयत्न केला तरी मला पूजा येत नाही. हे बिंग त्या साहेबाला लगेच लक्षात

एका छोट्याश्या खेडेगावात माझी शिक्षक म्हणून बदली झाली होती. शहरा पासून खूप दूरवर हे गाव होतं. गाव छोटं होतं पण खूप सुंदर होतं. समोर हिरवेगार डोंगर होते. अगदी हाकेच्या अंतरावर नदी होती. नदीवर एक धरण बांधलेलं होतं. धरणाच्या एका बाजूला दूरवर नदीच पाणी पसरलेलं होतं. एका सुंदर रेस्ट हाऊसच बांधकाम धरणावर भेटीसाठी येणाऱ्या पाहुण्यांसाठी सुरू होतं. आता ते जवळ जवळ पूर्ण व्हायला आलेलं होतं. एका छोट्याशा टेकडीवर एक मंदिर होतं. गावात एकुलतं एक छोटसं हॉटेल, असं ते सुबक गाव होतं. गावात आठवड्यातून एक दिवस बाजार भरायचा. लोकही खूप चांगले होते. सगळे जण एकमेकांना ओळखत असतं.

आमची शाळा पण छोटेशीच होती. जसं जमेल तसं विध्यार्थी शिकायला यायचे. इतर वेळी शाळेच्या व्हारांडयात गावातली पाटील, देशमुख वगैरे मोठं मोठी वजनदार मंडळी जमा व्हायची आणि गणांचा अड्डा जमायचा. सगळ्या गावच्या अडचणी, भानगडीत तिथं कळून यायच्या.त्या दिवशी संध्याकाळी सगळे जण काळजी मध्ये दिसले. मास्तर, लई वाईट झालं हो. गावातले एकुलते एक गुरूजी वारले हो. गुरूजी म्हणजे? पूजा करणारे हो. अरेंरे, वाईटच झालं. वाईट पेशा दुसरी काळजीची गोष्ट निर्माण झालीय. पाटील म्हणाले. काय झालं. मी विचारलं. अहो, आपल्या धरणावरच्या रेस्ट हाऊसच बांधकाम नुकतंच पूर्ण झालंय. मागच्याच आठवड्यात धरणावरचा इंजिनियर येवून गेला वाड्यावर. म्हणाले पाटील, रेस्ट हाऊस झालंय पूर्ण आता कलेक्टर साहेबाला बोलावून त्याचं उद्घाटन करून टाकू या.

करून टाकू या ना मग. मी मुलांकडून स्वागतगीत वगैरे तयारी करून घेतो.

नाही हो, मास्तर ते नाही झालं तरी चालेल. कलेक्टर खूपच धार्मिक आहे. पूजा झालीच पाहिजे म्हणतो. धरणाचं काम आहे.काही देवाधर्माचं राहून गेलं तर प्रॉब्लेम व्हायचा म्हणतो. हजारो लोकांच्या जीवाचा प्रश्न आहे.

मग करून टाका ना पूजा. मी म्हटलं. कसं काय करून टाका. पूजा करायला बापण तर भेटायला पाहिजे ना. आजूबाजूच्या बारा तेरा गावात हाच एक होता. आता तोही नाही.

मी एकाएकी पंडित कसा झालो!

या रविवारी उद्घाटन आहे. गावचा पाटील म्हणून त्यांनी माझ्यावरच जबाबदारी टाकलीय. काय करावं समजत नाही. ऐन वेळेवर ब्राह्मण कुटून आणायचा.

सगळ्यांचाच टेन्शन आलं होतं. सगळेच विचार करत बसले. अचानक पाटलांच्या डोक्यात एक प्रश्न आला.म्हणाले, मास्तर तुम्ही पण तर बापणच आहात नं.

मी तर एकदम दचकलो. अहो, ब्राह्मण असलो तरी पूजा करणारे ब्राह्मण वेगळेच असतात. मी म्हणालो.

वेगळे म्हणजे काय त्यांना चार हात वगैरे असतात की काय. पाटील बोलले. आता यात हसण्या सारखं काही नव्हतं तरी सगळे हसले. काही नाही मास्तर, हे काम आता तुम्हीच पार पाडून द्या. तुम्ही शिकलेले आहेत. तुम्हाला सहज जमेल. गावाचं काम आहे. अशा वेळी कामाला नाही याचचं तर मग कधी. अहो, मी कधी आयुष्यात पूजा केलेली नाही. मला ना मंत्र येतात ना काही पद्धत माहिती आहे. काय सामान लागतं, तें सामान कुठं मिळत, काही म्हणजे काहीच माहिती नाही. छे छे, अजिबात जमणार नाही.

जमलं हो. आम्ही सगळे मदत करू तुम्हाला. माझ्या जवळ नवं धोतर आहे. त्या वर तुम्ही झब्बा घाला. एक टोपी उपरणं घातलं आणि कपाळाला लाल गंध लावला ना की तुम्ही एकदम सभ्य दिसायला लागला. मग काय लागतं त्याला, झालं ना सगळं तयार. कोणाला कळणार पण नाही. ड्रेस चा आणि पूजेचा काही संबंध नसतो हो, मंत्र तर थायला पाहिजे की नाहीत. मी काकुळतीने सांगत होतो. पण कोणाला माझं म्हणणं पटतच नव्हतं. एक बाजूला पूर्ण गाव आणि दुसऱ्या बाजूला एकट्या असे दोन गट पडले आणि नाईलाजाने मला त्याचं म्हणणं एकाचं लागलं. सगळे खूष होऊन घरी गेले. मला तर टेन्शन खूपच आलं होतं. झोपच उडून गेली. आज रविवार होता. पूजा पुढच्या रविवारी होती. म्हणजे हातात तयारीला सहा दिवस होते. दुसऱ्या दिवशी सकाळीच पाटील धोतर, उपरणं, टोपी घेऊन घरी आले. सोबत पाच सर्व गावकरी होते. धोतर मी काही आयुष्यात नेसलेले नव्हते. मग तो दिवस मला धोतर कसे नेसावे हे शिकवण्यात गेला. धोतरात खूप अवघडच्या सारखं वाटत होतं. शिवाय धोतर सुटून जायची पण भीती होती. मग एकाणे गाठ मारून धोतर कसं नसायचं ते शिकवून तो प्रश्न सोडवून टाकला.

धोतर, झब्बा, टोपी, उपरणं मी घातलं. आरशात पाहिलं. तंतोतंत भटजी वाटतं होतो. पण मनांचं आणि पूजेचं काय करायचं. मला तर काहीच येत नव्हतं. मी माझी अडचण सगळ्या गावकऱ्यांना सांगितली. नसबाने मला एक गावकरी भेटला. तो वारकरी होता. त्याच्या घरी सर्व पूजा सग्नहार एक पुस्तक होतं. त्याने ते आणून दिलं. पुस्तकं पहिल्या बरोबर माझ्या सगळ्या काळज्याच नष्ट झाल्या. त्या पुस्तकात हरतालिका, मंगळगोरे, अनंत, पार्थिव गणपती, ऋषींचंमी आणि सगळ्यात शेवटी सत्यनारायणाची पूजा होती.त्यातच पोथी पण होती. मंत्र दिलेले होते. पद्धत दिली होती. सगळं काही व्यवस्थित दिलेलं होतं.

येईल. माझे तर हातपायच गळाले. तोंडाला कोरड पडली. थोडंफार जे पाठ केलं होतं तेही विसरायला झालं.

रविवारचा दिवस उजाडला. सकाळ पासून सगळे उत्साहात होते. रांगोळ्या काढलेल्या होत्या.कलेक्टर साहेबांना आणायला लेझीम ची पोरे तयार होती. लाऊड स्पीकर वर गाणी जोर जोरात वाजत होती. मी, एक सोडला तर कोणालाच टेन्शन नव्हतं. उगाचच नको ती झंझट मी मागे लावून घेतली होती. काहीच सुचत नव्हते. मला तर सगळ्या आंगात कसकस भरल्या सारखी वाटतं होती अकरा वाजले. कलेक्टरची गाडी दूरवरून दिसायला लागली. मी पण भटजीच्या वेषात गंध वगैरे लावून उरून अवसान आणून तयार बसलो होतो. पूजा मांडून ठेवली होती. कलेक्टर गाडीतून खाली उतरले. लेझीम वाजवत त्यांना धरणा वरच्या रेस्ट हाऊस वर नेलं गेलं. त्यांनी रबीन कापली आणि पूजेला सुरवात करणार तेव्हादयात त्यांना एक फोन आला. मी धोतर नेसून पूजेला बसण्याची वाट पाहत बसलो होतो. साहेब, फोन घेऊन आले आणि मलाच हात जोडून म्हणाले, गुरूजी माफ करा हं, आताच जिल्ह्याच्या गावावरून आणि अर्जंट फोन आला होता. मंत्री येताहेत व्हिजिटला. मला अर्जंट जावं लागेल. तुम्ही पूजा दहा मिनिटात आटया.आणि मला मोकळं करा. बावमीदार आले होते. त्यांनी कलेक्टर साहेबांसोबत माझे पूजा करताना फोटो काढले. माईक वर जोरजोरात गाणी सुरू होती. मी काय बोलत होतो. त्यांना ऐकू येत नव्हतं. मी त्यांना हळदी, कुंकू, अक्षता, फुलं वाहायला सांगितली. नेवेध्य दाखवला आणि पोथी न वाचता. डायरेक्ट आरती करायला घेतली. आमचं संगीत पथक एकदम तयार होतं. प्रचंड जोशात,खणखणीत आवाजात तबला पेटीच्या तालावर आरती सुरू झाली.कलेक्टर साहेब आणि त्यांच्या बाई एकदम जाम खूष झाल्या. एक जाडजूड दक्षिणेचे पाकिटं मला त्यांनी वरून दिले. पाटील पण जाम खूष झाले. त्यांनी मला आनंदाने मिठीच मारली.पूजेनंतर जेवण होतं. एकदचा कार्यक्रम पार पडला.

दुसऱ्या दिवशी मला अचानक समजलं की मी दणकून प्रसिद्ध झालो आहे. सगळी कडून मला फोन थायला लागले. कारण गावच्या आणि जिल्ह्याच्या वर्तमानपत्रात आमच्या पूजेची बातमी आणि कलेक्टर साहेबांसोबत माझे फोटो छापून आले आणि मी एकाएकी एक प्रकांड पंडित म्हणून मी प्रसिद्ध होऊन गेलो.

परीट (धोबी) समाज सेवा मंडळाच्या नवनियुक्त पदाधिकाऱ्यांचा शहाद्यात सत्कार

शहादा, दि.१० (का.प्र.)- महाराष्ट्र परीट (धोबी) समाज सेवा मंडळाच्या कार्यकारणीत उपाध्यक्षपदी निवड झालेल्या प्रा.महेंद्र बोरसे यांची तर तंटामुक्त समितीच्या कार्याध्यक्षपदी निवड झाल्याबद्दल माजी नगरसेवक लोटनभाऊ धोबी यांची निवड झाल्याबद्दल मान्यवरांच्या उपस्थितीत त्यांचा सत्कार करण्यात आला.

नंदुरबार जिल्हा धोबी समाजाचे सक्रीय कार्यकर्ते,शिक्षण व सामाजिक उन्नक्रमात सतत अग्रेसर राहणारे आदर्श समाजसेवक प्रा.महेंद्र बोरसे यांच्या सामाजिक कार्याची दखल घेत त्यांची नुकतीच महाराष्ट्र परीट (धोबी) समाज सेवा मंडळाच्या प्रदेश

उपाध्यक्षपदी नियुकी करण्यात आली आहे.शहादा येथील एका कार्यक्रमात विकास लोटन राव यांनी यथोचित सन्मान करून बांधवियात राजपूत, प्रागतिशील शेतकरी कार्यासाठी शुभेच्छा दिल्यात. तसेच नंदुरबार धोबी समाज मंडळाचे अध्यक्ष रमेशभाऊ मोरे यांच्या हस्ते तंटामुक्ती समितीच्या कार्याध्यक्षपदी माजी नगरसेवक

लोटनभाऊ धोबी यांची निवड झाल्याबद्दल सत्कार व अभिनंदन करण्यात आले.याप्रसंगी जिल्हा युवा अध्यक्ष गोपालभाऊ मोरे, ज्येष्ठ समाजसेवक बोरसेदादा,युवा कार्यकर्ते चंद्रकांत मोरे, गोकुळ बोरसे आदी सामाजिक कार्यकर्ते उपस्थित होते. नवनियुक्त प्रदेश पदाधिकाऱ्यांचे सर्वत्र अभिनंदन होत आहे.

शिरपूरला खरिप हंगामपूर्व नियोजनासाठी कार्यशाळा संपन्न

त-हाडी, दि.१० (प्रतिनिधी)- कृषी विभागाच्या अधिकारी, कर्मचारी, भुपेशभाई पटेल फ्रेंड सर्कल आमदार कार्यालय, कृषी सखी व तालुक्यातील प्रगतिशील शेतकरी बांधव यांच्या करिता खरीप हंगाम पूर्व तालुकास्तरीय नियोजनपर एकदिवसीय कार्यशाळा एस एम पटेल सभागृह फार्मसी महाविद्यालय येथे घेण्यात आली. कार्यशाळेचे उद्घाटन आमदार काशीराम पावरा, किसान विद्या प्रसारक संस्था शिरपूर डॉ.तुषार रंधे, उपविभागीय अधिकारी शरद मंडळलिक, हंमसलदार महेंद्र माळी यांच्या उपस्थितीत झाले.

माजी उपाध्यक्ष जि.प.देवेंद्र पाटील, कृषी उत्पन्न बाजार समिती सभापती क. डी. पाटील, माजी समाज कल्याण सभापती जि.प. धुळे कैलास पावरा,

जयवंत पाडवी, भरत पाटील, माजी सदस्य जि प धुळे . योगेश बादल व थाळनेर मंडळ अध्यक्ष वीरपावलराजपूत, प्रागतिशील शेतकरी सुदामजी करंके व शेतकरी विषय तज्ञ व अनेक शिरपूर तालुक्यातील शेतकरी बंधू भगिनी उपस्थित होते. प्रास्ताविक प्रज्ञा पावार उपसंचालक जि अ कृ अ धुळे यांनी केले तसेच तालुक्याची प्राथमिक माहिती संजय पवार तालुका कृषी अधिकारी यांनी दिली. माती नमुना कसा घ्यावा याबाबत किरण पाटील कृषी पर्यवेक्षक व किशोर

पागारे यांच्या टीमेने मार्गदर्शन केले. बीज प्रक्रिया योगेश सोनवणे कृषी पर्यवेक्षक व यांच्या टीमेने योग्य पद्धतीने प्रात्यक्षिकाद्वारे समजून सांगितले. उगवण क्षमता चाचणी शरद बोरसे कृषी पर्यवेक्षक व राहुल साठुंखे यांनी प्रात्यक्षिकाद्वारे व्यवस्थितरीत्या समजून सांगितले निंबोडी अर्क तयार करणे, दशपर्णी अर्क तयार करणे पी.डी. सोनवणे कृषी पर्यवेक्षक यांनी प्रेझेंटेशनद्वारे सादर केले. सीआरएतंत्रज्ञानाने फळबाग लागवड करणे याबाबत दीपक पाटील कृषी

शिरपूर, दि.१०- शिरपूर एज्युकेशन सोसायटी संचालित आर.सी.पटेल शिक्षणशास्त्र महाविद्यालयातील वैष्णवी नितीन पाटील या विद्यार्थिनीची सोलापूर येथील पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर विद्यापीठात राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या प्रेरणा राज्यस्तरीय नेतृत्व गुण विकास शिबिरामध्ये राज्यस्तरीय उत्कृष्ट स्वयंसेवकाचा पुरस्कार सोला-पूर विद्यापीठाच्या कुलगुरूंच्या हस्ते गोंव करण्यात आला. तसेच महाविद्यालयात प्राचार्य डॉ. दिपक बावित्स्कर यांनी पुष्पगुच्छ व पुस्तक देऊन सत्कार केला. यावेळी महाविद्यालयाचे राष्ट्रीय सेवा योजना कार्यक्रमाचे अधिकारी ईश्वर बोरसे, महिला कार्यक्रमाधिकारी डॉ. प्रिया कुरुळूर, विद्यार्थी विकास विभागाचे डॉ.गजानन खेकाडे, जे. एल. चौधरी उपस्थित होते. संपूर्ण राज्याच्या राष्ट्रीय

पटेल शिक्षणशास्त्र महाविद्यालयाची वैष्णवी पाटील हिला प्रेरणा राज्यस्तरीय शिबिरात उत्कृष्ट स्वयंसेवक पुरस्कार

सेवा योजनेच्या स्वयंसेवकांचे ५ दिवसीय निवासी शिबिर युथ फॉर माय भारत, युथ फॉर डिजिटल इलिटर्सची विकसित भारत अभियान या थीमवर सोलापूर विद्यापीठात आयोजित केले होते. त्यात कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उतर महाराष्ट्र विद्यापीठा संघामध्ये या महाविद्यालयाची विद्यार्थिनी वैष्णवी

पाटील हिचा समावेश झाला होता. संपूर्ण विद्यापीठातून तीन विद्यार्थी व तीन विद्यार्थिनी असे एकूण सहा विद्यार्थ्यांची निवड या कॅम्प साठी करण्यात आली होती. या पाच दिवसीय निवासी शिबिरामध्ये उत्पस्थित स्वयंसेवकांसाठी विविध तज्ञ मार्गदर्शकांचे व्याख्यान आयोजित करण्यात आले

होते. तसेच पाच दिवसांमध्ये युवकांमधील सुप्त गुणांना वाव देण्यासाठी युवक व नेतृत्व विकास, योगा व प्राणायाम, पर्यावरणातून शाश्वत विकास, युवा व उद्योजकता, राष्ट्र उभारणीत महिलांचे योगदान, सायबर सिक्युरिटी, युवा व आरोग्य इत्यादी विषयांवर आधारित व्याख्यान व

हस्ती भवन येथे कब मास्टर, फ्लॉक लीडर प्रशिक्षणार्थींचा शपथविधी सोहळा उत्साहात

दोंडाईचा, दि.१०- धुळे भारत स्काऊट गाईड व हस्ती ग्रुप ऑफ स्कूल यांच्या संयुक्त विद्यमाने हस्ती भवन दोंडाईचा येथे सात दिवसीय कब मास्टर व फ्लॉक लीडर शिक्षक प्रशिक्षण शिबिराचे आयोजन करण्यात आले आहे. या शिबिरात शिक्षक प्रशिक्षणार्थींचा शपथविधी सोहळा उत्साहात पार पडला.

या कार्यक्रमास प्रमुख अतिथी

म्हणून डॉ.श्रीमती किरण कुंवर प्राथमिक शिक्षणाधिकारी धुळे व मुख्यायुक्त धुळे भारत स्काऊट गाईड धुळे.हस्ती शालेय समिती चेअरमन कैलास जैन यांची उपस्थिती लाभली. तर नरेश सावंत शिबिर प्रमुख व ए एल टी धुळे, जिवन मटेके शिबिर सहाय्यक ठाणे, मंजुषा जाधव फ्लॉक लीडर प्रमुख नागपूर, सीमा पाटील फ्लॉक लीडर सहाय्यक जळगाव,

ज्ञानेश्वर सावंत लिपिक धुळे भारत स्काऊट गाईड धुळे, चैत्राम निकम जिल्हा प्रशिक्षण आयुक्त स्काऊट धुळे. आदी मान्यवर उपस्थित होते. सुरुवातीला कब मास्टर व फ्लॉक लीडर प्रशिक्षणार्थींनी विविध प्रात्यक्षिक करून दाखवले. नंतर कब मास्टर व फ्लॉक लीडर यांचा शपथविधी सोहळा पार पडला. या शिबिराबद्दल धनंजय भदाणे, समिना बोहरी, पुनम गुरबाणी, विजय खांडेकर, सु्रेंद्र खंडारे, सीमा पाटील, चारुशीला पाटील आदींनी आपले मनोगत व्यक्त केले. ज्ञानेश्वर सावंत यांनी अभाष मानले. डॉ.किरण कुंवर मुख्यायुक्त धुळे भारत स्काऊट व गाईड धुळे यांनी स्काऊट गाईडचे महत्व विशद केले.

रक्तदान हेच सर्वश्रेष्ठ दान

 Shri. Achalgachadhipati Shrimadjinendrasagarurishwarji, Shri. Cutchi Dasa Oswal Jain Vidhyarthi Gruha's, SHREEJI ENGLISH MEDIUM SCHOOL,DHULE. 80 FEET ROAD,OPP LOKMANYA HOSPITAL,DHULE		
TEACHERS RECRUITMENT		
ACADEMIC YEAR 2025-26		
Designation	Qualification	Experience
I to VII (All Subject)	Graduate, D.Ed	2 yrs
VIII to X (English & Social.Sci)	B.A/M.A, B.Ed	2 yrs
VIII to X (Maths & Science)	B.Sc/M.Sc, B.Ed	2 yrs
Sports Teacher	B.Ped/M.Ped	2 yrs Experience in all sports activity.
Office Clerk (Excellent Command On Computer With Perfect Knowledge in Word & Excel is Mandatory)	Graduate	2 yrs
Experienced,well qualified candidates with fluency in English are invited to submit hand written application with resume and self attested document before 16th May 2025.		

कु.श्रावणी वैद्यचे बारावीत सुयश

शहादा, दि.१०(प्रतिनिधी) - मार्च २०२५ मध्ये घेण्यात आलेल्या बारावी परीक्षेचा निकाल नुकताच जाहिर करण्यात आला. यात व्हॉलंटरी कला, वाणिज्य व विज्ञान कनिष्ठ महाविद्यालयाची विद्यार्थिनी कु.श्रावणी अमोल वैद्य हिने विज्ञान शाखेतून १०.८३ टक्के गुण मिळवून शाळेत पहिला क्रमांक पटकावला. कु.श्रावणी वैद्य ही शहरातील तलायु हॉस्पिटलचे सुप्रसिद्ध धनवंतरी डॉ.अमोल आदिनाथ वैद्य व डॉ. सायली अमोल वैद्य यांची कन्या तर डॉ.आदिनाथ वैद्य व मुन्सिफल न्यू इंग्लिश स्कूलच्या माजी प्राचार्या सौ.शोभना आदिनाथ वैद्य यांची नात आहे. कु.श्रावणी हिच्या या यशाबद्दल महिला मंडळ संस्था संचालित व्हॉलंटरी कला, वाणिज्य

व विज्ञान कनिष्ठ महाविद्यालय या संस्थेच्या चेअरमन हेमलाताबेन शाहा, व्हॉ.चेअरमन मीनाबेन गांधी, सचिव ड.राजेश कुलकर्णी, हेडरअली नूराणी, सौ.प्रविणा कुलकर्णी, सौ. ताराबाई बेलदार, मुख्याध्यापिका प्रतिभा बोरसे, प्राचार्या नयना पाटील तसेच विविध मान्यवरांनी अभिनंदन केले आहे.

जाहीर नोटीस
तमाम जनतेस, तसेच वित्तीय संस्था, बँका, परतसंस्था व खाजगी दलालांना तसेच संबंधितांना या जाहीर नोटीसीने कळविण्यात येते की, मिळकतीचे वर्णन : मौजे महिंदळे ता. जि. धुळे येथील जुना सव्हे नं. ८७ /२ पैकी, प्लॉट नं. ११४ थे एकूण क्षेत्र ३००० चौ. फु. या पैकी निम्मे दक्षिणेकडील भागाचे क्षेत्र १५०० चौ. फुट १३९.४ चौ. मी. वि. सि. स. नं. ५६४४ थे एकूण क्षेत्र २७५ चौ. मी. यापैकी तुरुहास कानव खरेदी देण्याचा सोल केला तो आमच्या मालकीचा दक्षिणेकडील भागाचे क्षेत्र १३१.५ चौ. मी. सत्ता प्रकार क बखळ प्लॉट. यासी चतु:सिमा : पुर्वेस : रस्ता, पश्चिमेस : बोक दक्षिणेस : रस्ता, उत्तरेस : याच प्लॉटपैकी उर्वरित भाग, येणे प्रमाणे वरील वर्णनाची मिळकत ही लिहून देणार १) श्रीमती लिलाबाई भ. किमाजी मंडळीक २) अनंत भिकाजी मंडळीक, ३) पंकज भिकाजी मंडळीक, ४) सुलभा किशोर बोरसे, ५) जयश्री विजय दागदोळे, ६) रमिना सुरेश कोळी यांच्या मालकी ताबे व कळो उपभोगातील असून त्यांच्या कडून सदर मिळकत ही आमचे अशिलांना कायम विकत घेण्याचा लेखी सोदा केलेला असून बयाना पोटी स्वकम रु. २,००,०००/- रोख स्वरुपात दिली आहे. वर वर्णन केलेल्या मिळकतीचे आमचे अशिल लवकरच खरेदीखत नोंदवून घेणार आहेंत. सदर मिळकती संबंधात कोणाचाही कुटुंबवाही प्रकार संबध, हक्क, गहाण, तारण, टांच, बोजा, बक्षीस, दावा, अर्जफाई हितसंबंध, तक्रार अथवा हरकत असल्यास त्यानी सदस्वी नोटीस प्रसिद्ध झाल्यापासून ७ (सात) दिवसांच्या आत खालीील नमूद पत्त्यांवर लेखी व कागदपत्री पुरावा व प्रत्यक्ष भेटून शहानिशा करून खात्री करून घावी. अन्यथा उक्त मुदतीनंतर कोणाणीही हक्क, तक्रार न आल्यावर वर नमूद मिळकत निबांज व निवेध लिहून देणार यांच्या मालकीची असल्याचे गृहीत धरून खरेदीखताचा संपूर्ण व्यवहार आमचे अशिल पूर्ण करतील. त्यानंतर आलेल्या हरकतीचा अथवा तक्रारीचा विचार केला जाणार नाहीत व ते आमचे अशिलांवर सदर मिळकतीबाबत बंधनकारक राहणार नाही. याची नोंद घ्यावी. सदर नोटीस ही आमच्या अशिलांने दिलेल्या माहिती व अधिकारावरून तसेच दाखविलेल्या दस्तावेजावरून व सांगण्यावरून त्याच्यातर्फे आमच्या मार्फत प्रसिदीस दिली असे. धुळे दि. ०९/०५/२०२५ अॅड.प्रफुल्ल चतुर चित्ते मो.नं.९५९५८४१२९९ आफिस : बोधीस्तव प्लॉट नं. ३५ जयवस्तरंग ही. सो. साकी रोड, धुळे

जाहीर नोटीस
तमाम जनतेस, तसेच सर्व वित्तीय संस्था, बँका, परतसंस्था व हितसंबंधितांना तसेच मिळकतीचे खाजगी दलालांना या जाहीर नोटीसीने कळविण्यात येते की, मिळकतीचे वर्णन : मौजे महिंदळे शिवारातील धुळे महानगरपालिका हद्दीतील सव्हे नं. ४७ / १ पैकी प्लॉट नं. ७ त्याचे एकूण क्षेत्र ३५०० चौरस फूट त्यास महिंदळे विस्तारीत सि. स. नं. २९७५ व ७७५एकूणक्षेत्र ३२५.२७ चौ. मी. यापैकी मधला भाग त्याचे ७/१२ उतऱ्याप्रमाणे क्षेत्र ८७५ चौरस फूट बखळ प्लॉट त्यास विस्तारीत सिटी सव्हे उतऱ्याप्रमाणे क्षेत्र ८१.३१ चौरस मिटर बखळ प्लॉट अशी मिळकत त्यासी चतु:सिमा :+ पुर्वेस : वापर रस्ता, पश्चिमेस : प्लॉट नं. ६ दक्षिणेस : याच प्लॉटचा उर्वरित भाग, उत्तरेस : याच प्लॉटचा उर्वरित भाग, येणे प्रमाणे चतु:सिमांमतीत मिळकत ही मग्न उखा सालवे रा. मोरशेवडी, ता. जि. धुळे यांचे मालकी व कळो उपभोगातील असल्याने त्यांनी आमचे पक्षकार रत्नाबाई विजय बच्छाव प. रा.१४५, भिमनगर, साक्षी रोड, धुळे यांचेशी कायमस्वरुपी खरेदीखताचा व्यवहार केलेला आहे. वर नमूद मिळकतीवर वर नमूद केलेल्या मालकांव्यतिरिक्त इतर कोणाचाही कोणत्याही प्रकारचा गहाण, तारण, टांच, बोजा, खरेदी विक्री, करार, मदार, हस्तांतरण, हक्क व हिरिस्त, व्यवहार, अधिकार, अपार इतर हितसंबंध, कोर्ट कचेरी, बहिवाद, असल्यात ही जाहीर सूचना नोटीस प्रसिद्ध झाल्यापासून ०७ (सात) दिवसांचे आत आमचे खालील पत्त्यावर लेखी व मूळ कागदपत्रांसह हरकत नोंदवावी. वरील कालावधीत कोणाणीही, कोणतीही लेखी हरकत न आल्यास वरील मिळकत ही निबांज व निवेध आहे असे समजून आमचे अशिल वर नमूद मिळकतीचा अंतिम खरेदीचा व्यवहार पूर्ण करतील. आणि त्यानंतर म्हणजे मुदतीनंतर कोणाणीही, कोणतीहीह हरकत अपार तक्रार आमचे अशिलांवर व सदर मिळकतीवर बंधनकारक राहणार नाही याची नोंद घ्यावी. कळावे. प्रस्पृतीची जाहीर नोटीस ही आमचे पक्षकारांनी दिलेल्या माहिती व अधिकारावरून त्याचेवतीने आमचे मार्फत प्रसिद्धीस देण्यात आली असे.धुळे दि. १०/०५/२०२५ अॅड.ऋतुराज दिगंबर बाघ मो.नं.९६५७८१३९१९९ ८४, इंदुकेत निवास, गणेश कॉलनी, साक्षी रोड, धुळे

जाहीर नोटीस
तमाम लोकांस या जाहीर नोटीसीने कळविण्यात येते की, मौजे महिंदळे ता. जि. धुळे येथील सव्हे नं. ७९/१+२+३ यापैकी १) प्लॉट नं. ४२ थे क्षेत्र ७५ चौ. मी. यांची वि. सि. स. नं. १६९२ थे क्षेत्र ७० चौ. मी. २) प्लॉट नं. ४३ थे क्षेत्र ७५ चौ. मी. यांची वि. सि. स. नं. १६९१ थे क्षेत्र ७० चौ. मी. यासी चतु:सिमा मंजूर नकाशा प्रमाणे, येणे प्रमाणे वर्णनाची बखळ प्लॉट मिळकतीची हिलीय घडवण (नाचयोगी) प. रा.४२, राजल्ल ही. सो. साक्षी रोड, धुळे यांचे मालकीची असून त्यांनी नमूद मिळकती कायमस्वरुपी विकण्याचा सोदा आमचे अशिल ही. श्रीकांत शंकरास निवुंमे प. रा. ९ व, सूरज ही. सो. साक्षी रोड, धुळे यांच्याशी केला आहे. आमचे अशिलांना सदर मिळकतीचा खरेदीचा व्यवहार लवकरच पूर्ण करावयाचा आहे. वरी सदर मिळकतीच्या बाबतीत सरकारी, निमसरकारी, संस्था, वित्तीय संस्था, बँका व इतर कोणाचाही खाजगी हक्क, अधिकार, गहाण, टांच, बक्षिस, बोजा, लीज, सोदा, करार, मुखव्यार, वगैरे कोणत्याही प्रकारचा तब्दिलेला व्यवहार असल्यास सदर मिळकतीचे कोणाच्याही प्रकारे हिरिस्त, अधिकार असल्यास त्यानी सदस्वी नोटीस प्रसिद्ध झाल्यापासून ७ दिवसांच्या आत खालीील पत्त्यावर मिळकती संबंधीत मूळ कागदपत्री पुरावायावशी व त्याचे सरप्रती नीोजून लेखी स्वरुपात हरकतीवर प्रत्यक्ष भेटून अपारर करून घ्यावी. अन्यथा उक्त मुदतीनंतर कोणाणीही हक्क, तक्रार न आल्यावर वर नमूद मिळकतीची निबांज व निवेध लिहून देणार यांच्या मालकीची असल्याचे गृहीत धरून खरेदीखताचा संपूर्ण व्यवहार आमचे अशिल पूर्ण करतील. त्यानंतर आलेल्या हरकतीचा अथवा तक्रारीचा विचार केला जाणार नाहीत व ते आमचे अशिलांवर सदर मिळकतीबाबत बंधनकारक राहणार नाही. याची नोंद घ्यावी. सदर नोटीस ही आमच्या अशिलांने दिलेल्या माहिती व अधिकारावरून तसेच दाखविलेल्या दस्तावेजावरून व सांगण्यावरून त्याच्यातर्फे आमच्या मार्फत प्रसिदीस दिली असे. धुळे दि. ०९/०५/२०२५ अॅड.विजय म. मोरे नोटीस -भारत सरकार रा.क्षी/१२, भन्साली प्लाझा, नागरपुडी, धुळे मो. नं. ९८२२८५२६०५०

जाहीर नोटीस
तमाम लोकांस या जाहीर नोटीसीने कळविण्यात येते की, मौजे देमपूर येथील स. नं. १३१ यापैकी प्लॉट नं. १४४ (री-हाऊस नं. १९८) याचा लागू सि. स. नं. १०५१७ एकूण क्षेत्र १५० चौ. मी. यापैकी लिहून देणार यांच्या मालकीचे दक्षिणेकडील भागाचे ७५ चौ. मी. यात दुसऱ्याली बांधव मिळकत उत्तरीत बखळ आणेशह. यासी मागे व चतु:सिमा :- दिशा : मधुमेस : ०५ मी. पश्चिमेस : ०५ मी. दक्षिण : १५ मी. उत्तरेस : १५ मी. सदर मिळकत नरिसरवाडा कलमबेवण्यात पडणार स. ३८१३, मोलाई, नवकोरीडा घुळे ४२४०००१ यांचे मालकीचे व ताचे उपभोगातील असून त्यांनी सरवृत्त मिळकत कायमस्वरुपी विकणेचा सोदा आमचे अशिल यांच्याशी केला आहे. आमचे अशिलांना सदर मिळकत खरेदीचा व्यवहार लवकरच पूर्ण करावयाची आहे. तरी सदर मिळकतीच्या बाबतीत या व्यतिरिक्त इतर कोणाचे ही कोणातेही सरकारी, निमसरकारी संस्था, वित्तीय संस्था, बँका व इतर कोणाचाही खाजगी हक्क, अधिकार, गहाण, टांच, बक्षिस, बोजा, लिज, सोदा, करार, मुखव्या, मयैरे कोणाच्याही प्रकारचा तब्दिलेला व्यवहार असल्यास सदर मिळकतीचे कोणाच्याही प्रकारे हिरस्त, अधिकार असल्यास त्यांनी सदस्वी नोटीस प्रसिद्ध झाल्यापासून ७ दिवसांच्या आत खालीील पत्त्यावर मिळकती संबंधीत मूळ कागदपत्री पुरावायावशी व त्याचे सरप्रती नीोजून लेखी स्वरुपात हरकतीवर प्रत्यक्ष भेटून अपारर करून घ्यावी. अन्यथा उक्त मुदतीनंतर कोणाणीही हक्क, तक्रार न आल्यावर वर नमूद मिळकतीची निबांज व निवेध लिहून देणार यांच्या मालकीची असल्याचे गृहीत धरून खरेदीखताचा संपूर्ण व्यवहार आमचे अशिल पूर्ण करतील. त्यानंतर आलेल्या हरकतीचा अथवा तक्रारीचा विचार केला जाणार नाहीत व ते आमचे अशिलांवर सदर मिळकतीबाबत बंधनकारक राहणार नाही. याची नोंद घ्यावी. सदर नोटीस ही आमच्या अशिलांने दिलेल्या माहितीवरून व सांगण्यावरून आमचे मार्फत प्रसिद्धीस दिली असे. ठिकाण : चूने महड यावद अॅड. चूने महाड यावद सि. स. नं. २५७७/अ, श्रीसुंदर सदन, गल्ली नं. ५, मिथ्याभारी लोदीक, धुळे. दिनांक: १०/०५/२०२५ मो.नं.९६८९१२४८९२

जाहीर नोटीस
तमाम लोकांस तसेच सर्व सरकारी, निमसरकारी संस्था/कलमबेव, परतसंस्था, सर्व बँका, सावकार, इतर सर्व वित्तीय संस्था, वगैरे यांना कळविण्यात येते की, खालील नमूद परिशिष्टातील शेताजमीन सी. निशा मनाज अग्रवाल वगैरे १, रा. धुळे यांचे मालकी हक्काची व ताचे उपभोगातील असून त्यांनी सदस्वी शेतजमीन ही कायम स्वरुपी विक्री करणेचा सोदा आमचे अशिलांसोबत केलेला आहे. तरी खालील नमूद परिशिष्टातील मिळकतीमध्ये कोणाचेही कोणत्याही स्वरुपाचे जसे सोदा, करार, बक्षिस, अदलाबदल, गहाण, लिज, लिन, लिहू अंण्ड लायन्सपत्र, भाडेपट्टा, वास हल्ल, मुखव्या, मयूस्पत्र, बहिवाद, बोजे, ऋणभार, तावा, आरक्षण, जप्ती, कुक, खरेदी-विक्री, न्यायिक व इतर प्रकारचे, अथवा इतर कोणाच्याही स्वरुपाचे हक्क व अधिकार असल्यात तर त्यांनी ही नोटीस प्रसिद्ध झालेपासून ७ दिवसांचे आत खालीील नमूद पत्त्यावर पुरत्यानिशी लेखी हरकती नोंदव्यावत. मात्र ७ दिवसानंतर आलेल्या हरकती, लेखी पुराव्याशिवाय घेतलेल्या हरकती ग्राह्य धरण्यात येणार नाही. तसेच परंपरा वतमानपत्रात प्रसिद्ध केलेल्या हरकती देखील विचारात घेतल्या जाणार नाहीत. याची नोंद घ्यावी. तसेच दिलेल्या मुदतीत कोणाणीही कोणतीही हरकत न आल्यास, सदर मिळकत आमचे अशिलांना खरेदी करण्यास कोणाणीही काही एक हरकत नाही, तसेच सदर मिळकत ही निबांज व हस्तांतरित आहे, असे समजून आमचे अशिल सदर मिळकत खरेदीचा व्यवहार करतील याची नोंद घ्यावी. परिशिष्ट : -- मौजे महिंदळे ता. जि. धुळे येथील जिरायत शेताजमीन स.नं.९९/२ क्षेत्र ४ हे. २९ आर. आकार ३ रु. ४५ पैसे. क्षेत्र : ४. आकार : २-९९ रु. क्षेत्र पो.ख. : १-३४ ३-४५ यासी प्लुट:४-मंजूर गांव नकाशा प्रमाणे. ही जाहीर नोटीस दिली असे. कळावे. धुळे. दिनांक: १०/०५/२०२५ अॅड.वी. व्ही.सुर्यवंशी १०४, अंबेडकोर्ट चॅंसेल हिरदोरी कोर्ट धुळे निवास : वर नं. १९६५, जैन नंबर ६, धुळे ४२४००१

जाहीर नोटीस
तमाम जनतेस जाहीर नोटीसीने कळविण्यात येते की, तु.जि.धुळे पो.तु.ता.धुळे पैकी धुळे म.न.पा. हद्दीबाहेरील मौजे धगणगे येथील गट नं.१ चे क्षेत्र हे.०-२४ आर, आकार रु.१-६० थे. जिरायत शेतजमीन वापर वहीलाटीप्रमाणे यांसी चतु:सिमा:- पुर्वेस - गावठाण, पश्चिमेस- गट नं.४, दक्षिणेस - गट नं.१६७, उत्तरेस - गट नं.६ सदस्वी शेतजमीन आमचे अशिल श्री.संतोष सहायु खैरनार यांचे मालकीचे ताबेउपभोगातील असून सदर मिळकत आमचे अशिल कायमस्वरुपी विकत घेयावा सोदा करार केलेला आहे. त्यापोटी बयाणा स्वकम देखील उदा केली आहे. वरील स्वकम देतून खरेदी व्यवहार पूर्ण करावयाचा आहे. सदर मिळकती संबंधी कोणाचाही, खरेदी, विक्री, टाच जाती, गहाण, भाडे कारनामा, वाटणी हक्क, वासरा हक्क, वहीवाट हक्क, पतपेडी बोजा, बँक बोजा, जनरल मुखव्या, अपार इतर हस्तांतरीत हक्क असल्यास आमचे अशिलांना कळणे आवश्यक आहे. त्यासाठी सदस्वी जाहीर नोटीस दिली आहे. वरील जाहीर नोटीस प्रसिध्द झाले पासून ८ (आठ) दिवसांचे आत खालीील पत्त्यावर कोणाचेही हरकती अथवा तक्रार अथवा हक्क अधिकार असल्यास लेखी स्वरुपात कळविण्यात यावे तसेच प्रत्यक्ष मूळ कागदपत्र दाखवून आमचे अशिलांची खात्री करून घ्यावी वरील मुदतीत कोणाचेही लेखी हरकती अथवा तक्रारी न आल्यास खरेदी व्यवहार पूर्ण केला जाईल. मुदतीनंतर येणान्या हरकती आमचे अशिलांवर बंधनकारक राहणार नाही. धुळे. दिनांक-१/५/२०२५ अॅड.शिंशंक जी.वैद्य ४, आनंद नगर, इंदिरा गार्डन समोर, देमपूर, धुळे

जाहीर नोटीस
तमाम जनतेस, बँकांना, हित संबंधितांना तसेच जाहीर नोटीसने कळविण्यात येते की, मिळकतीचे वर्णन, मौजे धुळे पो. तु. ता. धुळे महानगरपालिका धुळे हद्दीतील स. क्र. २०/२१ स्वामी भूदान नगर साक्षी रोड, धुळे येथील म्हाडाचे वाटप केलेल्या ७६ गाळापयैकी गाळा क्र. ७४ यासी मागे व चतु:सिमा खालील प्रमाणे. पुर्वेस : रस्ता, पश्चिमेस : ओपन स्पेस दक्षिणेस : ७३, उत्तरेस : ओपन स्पेस येणे प्रमाणे ही मिळकत ही. प्राचास कल्याण शेंद्रे रा. पुणे यांचे ताबे उपभोगातील मालकीची होती व आहे. सदर मिळकत ही आमचे पक्षकाराने खरेदीचा सोदा के ला आहे. ह्या मिळकतीच्या खरेदीचा व्यवहार संबंधित पक्षकार पूर्ण करणार आहेत. तरी सर्वांना या जाहीर नोटीसीने कळविण्यात येते की, सदर मिळकत संबंधी कोणाचाही कुटुंबवाही प्रकारे सोदा पावती, हक्क, हित संबंध, देणे घेणे, मालकी हक्क, भाडेपट्टा व लीज, तावा, गहाण, दावा, बोजा, कर्ज, लीज, टाच वा वास्त हक्क, खावटी ज.मु. वगैरे कोणत्याही व कुटुंब्याही प्रकारे हक्क व अधिकार असल्यास सदर नोटीस जाहीर झाल्याचे ८ दिवसांचे आत योग्य त्या कागदपत्राच्या प्रती सहित आमचे कायमदायक हक्क दाखवण्यात येणार नाही व आग्यास आमचे पक्षकार सदर मिळकत ही निबांज म्हणून खरेदी करतील नंतर आलेल्या हरकती ह्या ग्राह्य धरल्या जाणार नाही. सदर जाहीर नोटीस आमचे पक्षकाराने दिलेल्या माहितीवरून आमचे मार्फत प्रसिध्द करण्यात आली आहे. येणे प्रमाणे जाहीर नोटीस होय. ठिकाण : धुळे दि. ०९/०५/२०२५ अॅड.आशा शिवकुमार दोगरे (नोटी भारत सरकार) एक २५, पहिली मजला, गरुड कॉम्प्लेक्स, साक्षी रोड, ता.जि.धुळे. फोन नं.०२५६२-२३२७७३

कार्यशाळा/ प्रशिक्षण कार्यक्रम आयोजित करण्यात आले होते. या कार्यक्रमांमधून स्वयंसेवकांमधील शिस्त, नेतृत्व गुण, वक्तृत्व शैली, आपले मते मांडण्याचे कौशल्य, सांस्कृतिक कार्यक्रम नंतर कौशल्य विकास व रोजगार, आम्ही कसे घडलो परिसंवाद इत्यादी गोष्टींचे निरीक्षण प्रतीकांकडून करण्यात आले. त्या आधारे उत्कृष्ट विद्यार्थी स्वयंसेवक व उत्कृष्ट विद्यार्थिनी स्वयंसेवक असे पुरस्कार प्रदान करण्यात आले.राज्यस्तरीय उत्कृष्ट विद्यार्थिनी स्वयंसेवकाचा पुरस्कार वैष्णवी पाटील हिला मिळाला. या यशाबद्दल संस्थेचे अध्यक्ष माजी मंत्री आमदार अमरिशभाई पटेल, कार्याध्यक्ष भूपेशभाई पटेल, उद्योगपती चिंतनभाई पटेल, सर्व संचालक, प्राचार्य डॉ.दिपक बावित्स्कर, सर्व प्राध्यापक, पालक, विद्यार्थी यांनी अभिनंदन केले.

पान १ वरून

भारत-पाक युद्ध थांबले!

आज दुपारी फोन सुरू केला, त्यानंतर चर्चा झाली आणि समझोता झाला. इतर कोणत्याही ठिकाणी इतर कोणत्याही मुद्द्यावर चर्चा करण्याचा कोणताही निर्णय झालेला नाही अशी माहिती परराष्ट्र मंत्रालयाचे प्रवक्तृ विक्रम मिस्री यांनी दिली आहे. पाकिस्तानच्या डीजीएमओने दुपारी ३.३० वाजता चर्चेसाठी पुढाकार घेतल्यानंतर भारताच्या डीजीएमओशी बोलणे झाले. या चर्चेत दोन्ही बाजूंनी सर्व प्रकारचे हल्ले रोखण्यावर सहमती झाली. दरम्यान १२ मे रोजी १२ वाजता पुन्हा एकदा चर्चा होणार असल्याची सूत्रांची माहिती आहे. भारत आणि पाकिस्तानने आज गोळीबार आणि लष्करी कारवाई थांबवण्याबाबत एक समजवणू करार केला आहे. भारताने सर्व प्रकारच्या दहशतवादाविरुद्ध सातत्याने ठाम आणि तडजोड न करणारी भूमिका कायम ठेवली आहे, ती पुढेही कायम राहील, असे भारताचे परराष्ट्रमंत्री एस.जयशंकर यांनी सांगितले आहे.

विहिरीत उडी मारून आत्महत्या

अधिकाऱ्यांनी तपासून ममता गणेश हरदास या महिलेसह विद्या गणेश हरदास, साई गणेश हरदास या दोन्ही चिमुकल्यांना मृत घोषित केले. याबाबत मयत महिलेचा पती गणेश प्रकाश हरदास (चित्रकथे) यांनी नंदुरबार तालुका पोलिस ठाण्यात खबर दिली आहे. त्यानुसार अकस्मात मृत्यूची नोंद करण्यात आली असून तपास पोलिस निरीक्षक सुनिल भांबड करीत आहेत. दरम्यान दोन चिमुकल्यांसह मातेने विहिरीत उडी मारल्याचे कळताच वायद गावातील लोकांनी शेतातील घटनास्थळी धाव घेतली. विहिरीत उडी मारलेल्या तिघांचा मृत्यू झाल्याने परिसरात खळबळ उडाली. घटनास्थळी नंदुरबार तालुक्याचे पोलिस, अधिकारी व कर्मचारी दाखल झाले होते.

जवान भारतमातेच्या सेवेस रवाना..

आहेत. नंदुरबार येथील सुपुत्र असलेले केंद्रीय सुरक्षाच्या दलातील जवान किशोर भगवान माळी यांनाही तात्काळ सैन्य दलाने बोलविले. भावाच्या लग्नाअगोदरच सैन्य दलाने बोलविताच त्यांनी कर्तव्याचा प्राधान्य देत जवान किशोर माळी हे देश सेवेसाठी तात्काळ सीमेवर नऊ मे रोजी रात्री लगेच रवाना झाले. घरात लग्नाचे वातावरण सुरू असताना, लग्नाला अवघे चार दिवस बाकी असताना जवान सीमेवर भारत मातृभूमीच्या रक्षणासाठी निघाला.

भारत व पाकिस्तान या दोन देशांमध्ये युद्धजन्य परिस्थिती आहे. भारतातर्फे ऑपरेशन सिंदूर राबविण्यात येत आहे. मात्र पाकतर्फे वेगवेगळ्या कुरापती सुरू आहेत. भारतीय सेना पाकला सडेतोड उत्तर देत आहे. अशा परिस्थितीत नंदुरबार येथील सुपुत्र जवान किशोर माळी हे भावाच्या लग्नासाठी आले असताना त्यांच्या सुट्या रद्द करण्यात आल्या. त्यामुळे ते गावाकडे आल्यानंतर काही तासातच युद्धासाठी रवाना झाले. ते नंदुरबार येथील माळीवाडा परिसरात राहतात. तेथील नागरिकांनी डीजेवर देशभक्तीपर गीते लावत मोठ्या संख्येने उपस्थित राहत जवानाला रवाना केले.

गौतम बुध्द जयंती, महाप्रसादाचे वाटप

नाशिककर, जितेंद्र चौवटीया, चेतन गांधी यांच्याहस्ते करण्यात येणार आहे. प्रतिमापूजन अॅड.मधुकर भिसे, डॉ.सुशिल महाजन, शिवाजीराव मराठे, डॉ.परिक्षीत देवरे, बंटी टाईसवाले, रतन सुडके करणार आहेत. प्रमुख अतिथी म्हणून सुधाकर बेंद्रे, डॉ.विनोद छाजेड, मिलिंद सोनवणे, सोनल शिंदे, जितेंद्र जगताप यांच्यासह अनेक मान्यवर उपस्थित राहणार आहेत. कार्यक्रमामासाठी उपस्थितीचे आवाहन नारायण अहिरे यांनी केले आहे.

तापी मेगा रिचार्ज प्रकल्प

पाण्याच्या आणि सिंचनाच्या समस्या आहेत, तेथे मोठा लाभ या प्रकल्पामुळे होणार आहे. यात जळगाव, अकोला, अमरावती, बुलढाणा या पट्ट्यात मोठा दिलासा मिळेल. शेतकऱ्यांच्या जीवनात मोठी क्रांती होईल आणि अर्थव्यवस्थेला मोठी गती मिळेल. केंद्रीय योजना म्हणून याचा स्वीकार व्हावा, अशी विनंती आता आमही दोन्ही मुख्यमंत्री मिळून केंद्र सरकारकडे पुन्हा करणार आहोत. या बैठकीत महाराष्ट्राचे मुद्दे सुद्धा आम्ही मांडले. त्यात डांगुली बरेंज, जामघाट असे महत्वाचे मुद्दे होते. या जामघाट प्रकल्पासाठी २८ वर्षांपूर्वी मी मध्यप्रदेशात तत्कालिन मुख्यमंत्र्यांसोबत आलो होतो. पण, आता त्यालाही गती मिळते आहे, याचा आनंद आहे. या जामघाटमुळे नागपूर शहरासाठी पुढच्या ३०-४० वर्षांसाठी पाणी मिळणार आहे. आता ऑक्टोबरमध्ये पुढची बैठक घेण्यात येईल. महाराष्ट्र आणि मध्यप्रदेश कोणत्या क्षेत्रात एकत्रित काम करू शकते, यादृष्टीने सुद्धा अनेक बाबींवर यावेळी चर्चा झाली, अशी माहिती मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी यावेळी दिली.

पाकिस्तानी हॅकर्सपासून सावधान

सेंटीजमध्ये जावून ट्रॅफॅक्टर ऑथेंटिकेशन नेहमी ऑन ठेवावे, आपल्या फोनमध्ये ऑटो डाउनलोडचे ऑप्शन बंद ठेवा जेणेकरून तुमच्या फोनमध्ये आपोआप कुठल्याही फाईल्स डाउनलोड होणार नाहीत. तसेच अज्ञात नंबरवरील फोटो किंवा व्हिडीओ येत असेल तर डाउनलोड करू नये. देशाचे शूर सैनिक सीमारेषेवर देशाचे रक्षण करत आहे तर आपणही सर्व मिळून आपले कर्तव्य पार पाडू आणि देशाला सायबर सुरक्षित बनवू असे आवाहन अॅड. चैतन्य भंडारी यांनी केले आहे. जर आपल्यासोबत काही सायबर फसवणुक झाली असेल तर आपण राष्ट्रीय टोल फ्री क्र.१९३० किंवा महाराष्ट्र सायबर हेल्पलाईन नं. १९४५ या टोल फ्री क्रमांकावर आपली तक्रार न चुकता नोंदवावी, असेही अॅड.भंडारी यांनी म्हटले आहे.

आंतरराष्ट्रीय संस्थेकडून निधी

टेक्नॉलॉजी, धुळे येथे आहे. कम्युनिकेशन सोसायटी विद्यार्थी प्रमुख रिया पटेल आणि टीम यांनी हा निधी मिळविण्यासाठी विशेष प्रयत्न केले. संस्थेचे अध्यक्ष माजी मंत्री आमदार अमरीशभाई पटेल, सह-अध्यक्ष भूपेशभाई पटेल, उपाध्यक्ष चिंतनभाई पटेल, एस.व्ही. के.एम. एन.एम.आय.एम.एस. ग्लोबल युनिव्हर्सिटी प्रेसिडेंट व चान्सेलर सौ.स्नेहा पारीख, व्यवस्थापन समिती सदस्य राजगोप-ल भंडारी, धुळे कॅम्पस चेअरमन संजय अग्रवाल, मार्गदर्शक डॉ. अजय पसारी, प्राचार्य डॉ.निलेश साळुंके यांनी विद्यार्थी व शिक्षकांचे अभिनंदन केले.

कर्ज काढून देण्याचे अमिष दाखवले

नॅशनल बँकेत खाते उघडण्यात आले. बँकेकडून मिळालेले पासबुक हेमंत शिरसाठ यांना न सांगता गौतम शिरसाठ यांनी बँकेशी संपर्क साधला. कर्ज देण्याच्या बहाण्याने हेमंत शिरसाठ यांना न विचारता बँक खात्यावर परस्पर व्यवहार करण्यात आला. दि.७ एप्रिल रोजी हेमंत शिरसाठ बँकेत चौकशीसाठी गेले असता त्यांच्या नावाने तयार केलेले बँक खाते सायबर सेलकडून बंद करण्यात आल्याचे दिसून आले. याप्रकरणी हेमंत शिरसाठ यांनी न्यायालयाचे दरवाजे टोठावून तक्रार दाखल केली. त्यांनी दिलेल्या तक्रारीनुसार न्यायालयाने आदेश दिल्याने नरडाणा पोलीस स्टेशनला गौतम शिरसाठ यांच्या विरुद्ध गुन्हा ठकबाजीचा गुन्हा करण्यात आला.

विविध प्रकरणांचा झाला निपटारा

आनंद साहेब यांच्या मार्गदर्शनाखाली घेण्यात आली. कौटुंबिक न्यायालयामध्ये असलेल्या कौटुंबिक वादामुळे पती पत्नी मागील आठ वर्षांपासून वेगळे राहत होते. दाम्पत्यास एकवीस वर्षीय मुलगा, सोळा वर्षीय मुलगी आहे. दि.१० मे रोजी राष्ट्रीय लोकअदालतमध्ये योग्य समुद्रपदेशन द्वारे वाद अखेर निकाली काढण्यात आला. मोटर अपघाताच्या एका प्रकरणात मयताच्या वारसांना एकूण चाळीस लाख रुपये नुकसान भरपाई मंजूर करण्यात आली. राष्ट्रीय लोक अदालतसाठी धुळे जिल्हा वकील संघ तसेच तालुका वकील संघ, पक्षकार, पोलीस, सर्व बँका, सर्व ग्रामपंचायत, महावितरण कंपनी यांनी सहकार्य केल्याने धुळे जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरणचे सचिव संदीप वि.स्वामी साहेब यांनी आभार व्यक्त केले.

निधन वार्ता

गंगाराम पाटील

धुळे, दि.१०- धुळे तालुक्यातील सांजोरी ग्रामपंचायतीचे माजी सरपंच गंगाराम पाटील यांचे दीर्घ आज-राने निधन झाले. मृत्यूसमयी ते ८८ वर्षांचे होते. त्यांची अंत्ययात्रा दि.११ मे रोजी सकाळी ९ वाजता सांजोरी येथून काढण्यात येणार आहे. त्यांच्या पश्चात दोन मुले, दोन मुली, सुना, नातवंदे, जावई असा परिवार आहे. ते जे.एफ.पाटील यांचे सासरे होत.

खुशाल शिंदे-भोई

धुळे, दि.१०- देवपूर ग.द.माळी हॉस्पिटल येथील राहिल्यासी सेवानिवृत्त एस्.ए.आय. खुशाल यादव शिंदे-भोई यांचे अल्पशः आजाराने निधन झाले. मृत्यूसमयी ते ७० वर्षांचे होते. एकवीरा देवी जवळील अमरधाम येथे त्यांच्यावर अंत्यसंस्कार करण्यात आले. ते सामाजिक कार्यकर्ते गणेश मोरे यांचे पाहुणे होत.

धुळे- सख्खी रोड परिसरातील लुंबिनी वन बुध्द विहार येथे लुंबिनी वन बहुउद्देशीय सामाजिक संस्था व गुंजन महिला फाऊंडेशन धुळे यांच्या संयुक्त विद्यमाने तथगात गौतम बुध्द जयंती निमित्ताने दि.२४ मे रोजी सकाळी अकरा ते दुपारी

पाहिजेत

धुळे शहरातील विमा क्षेत्रात कार्यरत कार्यालयीन काम काजासाठी असिस्टंट व मॅनेजर पदासाठी उमेदवार पाहिजेत. * पदवीधर व कॉम्प्युटरचे ज्ञान आवश्यक. -: संपर्क :- 9423451280

पाहिजे

मॅटर्निटी हॉस्पिटल मध्ये रात्रपाळीच्या कामासाठी सिस्टर आणि स्विपर पाहिजे. अनुभव असल्यास प्राधान्य. समक्ष येऊन भेटा! डॉ.नितीन कुलकर्णी कुलकर्णी मॅटर्निटी हॉस्पिटल, संतोषी माता चौक, धुळे 9371480325

कार्टून पुडा

रु.१६.०० प्रति किलो बंडल येथे सर्व प्रकारची रडी विकत घेतली जाईल. मेवावाला जिन कम्पाऊंड भारत वे ब्रिज, पारोळारोड, धुळे फोन : 230540 9422296340

पाहिजेत

१) सिलेंडर डिलीवरीसाठी माणूस पाहिजे. २) कॉम्प्युटर ऑपरेटर पाहिजेत. कल्पतरु गॅस एजन्सी वाडीभोकर रोड, धुळे 9860652090

शहाद्यात महाराणा प्रतापसिंह यांच्या जयंतीनिमित्त अभिवादन

शहादा, दि.१० (का.प्र.)- शहरात राष्मगौरव वीर शिरोमणी महापुरुष श्री महाराणा प्रतापसिंह यांची तारखेप्रमाणे जयंती दि.९ मे रोजी मोठ्या उत्स-ह पूर्ण वातावरणात श्री महाराणा प्रतापसिंह स्मारकाच्या ठिकाणी मान्यवरांच्या उपस्थितीत साजरी करण्यात आली.

यावेळी उपस्थित सर्व मान्यवरांनी तसेच समाज बांधवांनी प्रतिमेला पुष्पहार अर्पण करून अभिवादन केले. अभिवादनाच्या वेळी तहसीलदार दीपक गिरासे, उपविभागीय पोलीस अधिकारी दत्ता पवार, पोलीस निरीक्षक निलेश देसले,नायब तहसीलदार शैलेंद्र गवते, धडगाव येथील गटशिक्षण अधिकारी राजपूत, राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघाचे ज्येष्ठ नेते अजय शर्मा, पूज्य सांने गुरुजी विद्या प्रसारक मंडळाचे संचालक व युवा नेते मयूरभाई पाटील, सातपुडा शिक्षण संस्थेचे सचिव प्रा.संजय जाधव, वजरंग दलाचे जिल्हाध्यक्ष राजा साळी, शहादा पंचायत समितीचे माजी

सभापती डॉ.सुरेश नाईक, समता परिषदेचे जिल्हाध्यक्ष राजेंद्र वाघ, शहादा तालुका कृषी उत्पन्न बाजार समिती माजी उपसभापती रवींद्र रावल, सप्तशृंगी माता मंदिर ट्रस्टचे अध्यक्ष राजेंद्र भट्टलाल अग्रवाल, सामाजिक कार्यकर्ते पिनानि पटेल, माजी नगरसेवक रवींद्र जमादार, जिल्हा मजूर फेडरेशनचे राजूदादा गिरासे, सामाजिक कार्यकर्ते अनिल भामरे, राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्ष शहर पवार गटाचे जिल्हाध्यक्ष एन.डी. पाटील, माकपाचे तालुका अध्यक्ष काँ. सुनील गायकवाड, माजी ज्येष्ठ नगरसेवक के.डी.पाटील, शहादा शहर भाजपा अध्यक्ष व माजी नगरसेवक ज्ञानेश्वर चौधरी, राष्ट्र सेवा दलाचे जिल्हाध्यक्ष प्रा. आर.टी.पाटील, डॉ.लक्ष्मण सोनार, राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघाचे संजय कासोदेकर, राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षाचे अजित पवार गटाचे शहराध्यक्ष सुरेंद्र कुवर,सामाजिक कार्यकर्ते सतीश जव्हेरी, जायट्स ग्रुप माजी अध्यक्ष भूषण बाविसकर, प्रवासी महासंघाचे अध्यक्ष ईश्वर

बौध्द धर्मिय विवाह

चार वाजेच्या कालावधीत बौध्द धर्मिय विवाह सोहळ्याचे आयोजन करण्यात आले आहे.शैक्षणिक पात्रता असलेल्या उपवर वधु-वरांना या परिचय मेळाव्यात सहभागी व्हावे. पालकांना आवाहन करण्यात आले आहे. नाव नोंदणी लुंबिनी वन बहुउद्देशीय संस्थेच्या सिध्दार्थ सार्वजनिक ग्रंथालयाचे ग्रंथपाल भर्तेसिंग

सोहळ्याचे आयोजन

पानपाटील यांच्याकडे करावी. अधिक माहितीसाठी अशोक वाघोदे, बी.बी. साळवे, गुंजन महिला फाऊंडेशनच्या अध्यक्षा संगिता खैरार, उपाध्यक्षा मेधा गायकवाड यांच्याशी संपर्क साधावा. समाजबांधवांनी मेळाव्या मेळा संध्येने सहभागी व्हावे. असे आवाहन कार्याध्यक्ष प्रा.ईश्वरचंद्र खैरार यांनी केले आहे.

पाहिजेत

१) मेल्ट्स एवझेकेटीव्हज - ६ पदे (पदवीधर) २) शोरूम होस्टेस/रिसेप्शनिस्ट- २ पदे (पदवीधर. कॉम्प्युटरचे ज्ञान. उत्तम संभाषण कौशल्य.) ३) ऑफिस एवझेकेटीव्ह - २ पदे (पदवीधर. कॉम्प्युटरचे ज्ञान. अनुभव असल्यास प्राधान्य.) ४) सुरक्षा रक्षक - ४ पदे (१० वी पास) वरील पदांचा अनुभव असल्यास प्राधान्य. उज्ज्वल ऑटेमोटीव्हज् प्रा.ति. मुंबई-आग्रा रोड, अवधान, धुळे. मो.9225640005 Email ID - hr@ujwalauto.com

घर विकणे आहे

गल्ली नं.५ नगरपट्टी जवळील सर्व सोयीयुक्त घर विकणे आहे -: संपर्क :- 8956702523 9422775660

फ्लॅट विकणे आहे

अशोक नगर, एलआयसी कॉलनी जवळ फुल फर्निशड लक्झरी फ्लॅट विकणे आहे -: संपर्क :- 7972567859

रोडटच शेती विकणे

चाळीसगाव रोडटच, साक्रीरेड टच, मालेगाव रोडटच, नगावबारी रोडटच, पारोळा रोड टच शेती विकणे आहे. -: संपर्क :- डि.आर.प्राॅपर्टीज 9422289693

मालेगाव रोडटच प्लॉट

मालेगाव रोडटच दोन रोड कॉर्नर शॉपींग कॉम्प्लेक्ससाठी उपयुक्त २ प्लॉट विकणे आहे. डि.आर.प्राॅपर्टीज 9422289693

मोक्याचा प्लॉट विकणे

फ्लॅट सिरस्टीम, शॉपींग कॉम्प्लेक्ससाठी उपयुक्त ५००० ते ७००० चौरस फूटाचे प्लॉट विकणे. वल्लभ नगर, वैभव नगर, स्टेशन रोड, जमनागिरी रोड, दत्तमंदिर चौक, गोंदूर रोड, वाडीभोकर रोड, पारोळा रोड, रत्नेहर्नगर, मालेगाव रोड डि.आर.प्राॅपर्टीज 9422289693

कुलिंग इंडिया की पहचान

आत्ता पर्यंतच्या कुलर्सच्या तुलनेत सर्वात स्टायलिश मॉडेल्स'

आता खरेदी करा कूतार ०% EMI वर

फायनान्सची सुलभ सुविधा उपलब्ध.

58 वर्षांपासून आपल्या सेवेत...

श्री महावीर इलेक्ट्रीक अँड टी.व्ही

श्रीराम मंदिराजवळ, फुलवाला चौक, आग्रा रोड, धुळे फोन: 229162, 235763

हे पत्र संपादक, मालक, प्रकाशक, हेमंत सुधाकर मदाने यांनी हेमंत प्रिंटिंग प्रेस, वीर सावरकर मार्ग, धुळे येथे मुद्रित करून आपला महाराष्ट्र, जनशक्ती, वीर सावरकर मार्ग, धुळे-४२४००१ येथे प्रकाशित केले. दुरध्वनी मुख्य कार्यालय, धुळे (०२५६२) २३५३९६, २३८३९६, aplamaha@gmail.com नंदुरबार २२३४४४ aplamahashd@gmail.com शहादा-२५६९३९, मालेगाव-२४३९३६, नाशिक-२५७५९८९, पुणे-९८२३०४६५२२, आपला महाराष्ट्र-रजि.नं.एम.एच.डी.आय.ए.१७ र.नं.१९२२२/६०